

Novel — Address
NOVA DOBA
6117 St. Clair Ave.
Cleveland, Ohio.
(Tel. Henderson 3889)

NOVA DOBA

(NEW ERA)

Število članov J. S. K. Jednote že
presega 21.000. Ali jih bo konci
tega leta 22.000? Da, če hočemo!

URADNO GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE — OFFICIAL ORGAN OF THE SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION

Entered As Second Class Matter April 15th, 1926, at The Post Office at Cleveland, O., Under The Act of March 3rd, 1879. — Accepted for mailing at special rate of postage, provided for in Section 1103, Act of October 3rd, 1917, Authorized March 15th, 1925.

NO. 27 — ŠTEV. 27 CLEVELAND, O., WEDNESDAY, JULY 8TH 1931 — SREDA, 8. JULIJA 1931 VOL. VII. — LETNIK VII.

DROBNE AMERISKO-SLOVENSKE VESTI

Slovenski Narodni Dom v Lorainu, Ohio, je organiziral Slovensko mladinsko šolo, kjer se bodo otroci slovenskih starih, ki sicer obiskujejo javne šole, v prostem času poučevali v slovenski. Napredna slovenska naselbina Lorain in vodstvo tamkajšnega S. N. Doma zasluži vse priznanje za ta korak. Uspehi Slovenske šole S. N. Doma v Clevelandu so tako lepi, da lahko služijo v izpodbudo tudi drugim slovenskim naselbinam, posebno takim, ki imajo svoje domove. Naj bi bila Slovenska mladinska šola v Lorainu uspešna in naj bi našla posnemovalce še v drugih večjih slovenskih naselbinah!

Slovenska šola S. N. Doma v Clevelandu priredi 12. julija velik piknik na Močilnikarjevi farmi. Vsi prijatelji Slovenske šole in slovenske mladine, ki je hočemo ohraniti za nas in naše ustanove, bodo gotovo posetili ta piknik.

Pevsko društvo "Ilirija" iz Canonsburga, Pa., in slovenska godba iz Thomas Runa, Pa., priredi v nedeljo 12. julija skupno koncertno veselico v Thomas Runu. Veselica se bo vršila pri Slovenski dvorani.

V uredništvu Nove Dobe se je pred kratkim oglasil sobrat Joseph Kranjc iz Pittsburgha, Pa., ter sporočil uredniku pozdrave številnih prijateljev iz Pittsburgha. Mr. Kranjc z družino je obiskal več svojih sorodnikov in prijateljev v Clevelandu in Barber tonu, Ohio.

Poročiti se je prišel v Cleveland sobrat Robert Kunstelj iz St. Louisa, Mo., ki je na zadnji konvenciji JSKJ v Ely, Minn., zastopal društvo št. 87 iz St. Louisa. Kot je povedal, namerava ostati v Clevelandu, kjer je dobil nevesto.

Slovenska mladina v Ameriki se pojavlja že v vsake vrste podobi. Tako je v areni stadiona v Clevelandu na večer 3. julija pred začetkom rokoborbe med Schmelingom in Striblingom nastopil tudi clevelandski Slovenec Frank Simončič ali Simms. Svojega nasprotnika, rokoborca J. Vincha iz Bostona je spravil na tla v par minutah.

V slovečo vojaško akademijo v Annapolisu, kjer se šolajo kadetstvi za ameriško armado, je bil nedavno sprejet Slovenec William F. Petrovič, ki je bil vojen in vzgojen v Clevelandu. To je najbrže prvi Slovenec, ki je bil kdaj sprejet v to slovečo vojaško šolo.

Dovolj kovačev

Kovači so bili že od davnih časov zelo potrebni in poštevani obrtniki. To kažejo lastna dejstva, ki so zelo pogosta skoro med vsemi narodi. Tako je ime John Smith zelo pogosto v Angliji in Ameriki; Johan Schmidt v Nemčiji; Jan Schmitthns na Holandskem; Jan Smiths v Španiji; Ion Skmiton na Grškem; Ivan Schmittiweiski na Poljskem; Ivan Skmittowski na Rumunskem; Jahon Schmittit na Italiji; John Gowans na Škotskem; John Gowen na Irskem; Jean Lefevre v Franciji in seveda — Janez Kovač na Slovenskem.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

V POSLANSKI ZBORNICI države Pennsylvanije so bili sprejeti predlogi, tikajoči se odprave takozvane "Coal and Iron" državne policije, ki je namram delavstvu že v stoterih slučajih skrajno brezobzirno in teroristično nastopala. V državnem senatu pa so imeli večino zagovorniki tega tipično pennsylvanskega policijskega sistema, ter so znali prepričati, da zadeva ni prišla na razpravo in glasovanje. Zasedanje državne legislature je bilo odgodeno, in tako bo zopet preteklo dve leti, predno bodo ljudski zastopniki imeli ponovno priliko nastopiti za odpravo "Coal and Iron" policije. Governor Pinchot je le v toliko zmagal v boju proti tej policiji, da ji lahko odreče "komišen" ali dovoljenje. To je za delavstvo precejšnja zmaga, vsaj dokler je na krmlu države sedanjji governor.

POLET OKOLI SVETA, katerega sta dne 23. junija podzela ameriška letalca Wiley Post in Harold Gatty v monoplanu "Winnie Mae," sta brez nezgode zaključila 1. julija zvečer na Roosevelt letališču v New Yorku, odkoder sta se bila 23. junija vzdignila. Za polet okoli sveta sta porabila osem dni, 15 ur in 51 minut. Medpotoma sta trinajstkrat pristala. V zraku sta bila v resnici le štiri dni in deset ur. V New Yorku so drznima sokoloma zračnih višin, ki sta obkrožila svet v krajšem času kot kdo pred njima, priredili sijajen sprejem.

TAJNIK ZVEZNEGA trgovskega departamenta, Robert P. Lamont, je sklical za 9. julija h konferenci v Washington več vodilnih operatorjev na poljih mehkega premoga. Konferenca se bo bavila z načrti, kako od pomoči industriji mehkega premoga, ki se že par let nahaja v jako slabem stanju. Ta konferenca je bila sklicana na priporočilo J. L. Lewisa, predsednika United Mine Workers, ki je v svojem pismu na predsednika Hooverja predlagal tako konferenco.

SILNA VROČINA, ki je vladala ves teden širom Zedinjenih držav, je zahtevala mnogo žrtev. Mnogo ljudi je umrlo direktno vsled vročine, nekateri pa so se utopili, iskajoči hladila v vodi. Nenavadna enotedenska vročina je odgovorna za smrt več kot 1.100 oseb širom dežele. V Clevelandu in okolici je znašala povprečna vročina od 8 do 13 stopinj nad normalo. Podnevi je toplomer kazal med 90 in 100, ponoči pa skoro redno nad 80 stopinj. Za praznik Neodvisnosti in sledečo nedeljo je vročina nekoliko pojenjala.

V ROKOBORBI za prvenstvo med dokajnim svetovnim prvacom Nemcem Maksom Schmelingom in Američanom Will. Striblingom, ki se je vršila na večer 3. julija v novem stadionu v Clevelandu, je zmagal Nemec Schmeling in obdržal svetovno prvenstvo. Posetnikov je bilo komaj kakšnih 35.000, dasi so jih promotorji pričakovali vsaj 60.000.

TEKOM DVEH PRAZNIKOV, to je 4. in 5. julija, so nesreče širom Zedinjenih držav zahtevale 228 smrtnih žrtev. (Dalje na 2. strani)

KLET IN VRT V TEJ SEZONI

Julijska vročina je zelo nevarna grozdnemu soku v kletih — kjer ga je še kaj. Kdor pa zna s to dragoceno tekočino pravilno ravnati, se mu ne bo pokvarila in skisala. Predvsem se rad pokvari grozdni sok, stisnjen iz michiganskega, newyorškega ali ohijiskega grozdja. Sok iz californijskega grozdja se navadno vsebuje več sladkorja. Vsekar, ako grozdnega soka ene ali druge vrste nismo spomlad pretočili, je skrajni čas, da to storimo zdaj. Morda se v gotovih slučajih obdrži tudi brez pretočitve, toda to je riskirana reč. V dober in čist sod pretočena pijača se ne bo zlepa pokvarila, ako je sod poln. Čim več praznine je v sodu, tem večja je nevarnost, da se v s e b i n a skisa. Kakor hitro se tekočina v sodu zniža do polovice, naj se potочи v manjše sodčke ali steklenice; še boljše pa je, ako se to stori prej. V polnih, dobro zabitih sodih ali v dobro zamašenih steklenicah, kjer zrak nima dostopa do tekočine, se ista navadno dobro ohrani čez poletje, ali pa ne zgode zaključila 1. julija zvečer na Roosevelt letališču v New Yorku, odkoder sta se bila 23. junija vzdignila. Za polet okoli sveta sta porabila osem dni, 15 ur in 51 minut. Medpotoma sta trinajstkrat pristala. V zraku sta bila v resnici le štiri dni in deset ur. V New Yorku so drznima sokoloma zračnih višin, ki sta obkrožila svet v krajšem času kot kdo pred njima, priredili sijajen sprejem.

Na vrtu je zdaj glavno delo rahljanje zemlje, čiščenje plevala in zalivanje. To velja enako za zelenjavo in cvetlice. Posebno važno je v suhem vremenu zalivanje. Suša je za rastline to, kar je za ljudi in živali žeja. Vsak ve, da je žeja hujša in nevarnejša kot lakota. Posebno rastline z velikim in bujnim listjem potrebujejo mnogo vode. Pri kumarah, paradižnikih in vrtnicah je še posebno priporočljivo, da ne varčujemo z vodo.

Plemenitim vrtnicam moramo pridno obrezovati ocvetke, če hočemo, da nas bodo razveseljevale s cvetjem do pozne jeseni. Tudi za druge, posebno enoletne cvetlice velja pravilo, da jim je treba pridno obrezovati ocvetke, če hočemo mnogo in dolgotrajnega cvetja. Isti uspeh dosežemo, če režemo razvito cvetje za šopke. Le nekaterim odbranim rastlinam, od katerih hočemo dobiti seme, pustimo ocvetke, da se razvijejo v plod. Meseca julija je tudi pravi čas, da posejemo zimsko salato endivijo. Ta salata se lahko goso poseje na malo gredico in se pozneje, ko je kakšne tri palce visoka, presadi na redko na druge grede.

POT OKOLI SVETA

Pred nekaj več kot štiristo leti je Magellan s svojimi ladjami napravil prvo rekordirano pot okoli sveta v 1.083 dneh. Nellie Bly je v letu 1889 napravila pot okoli sveta v 72 dneh, 6 urah in 11 minutah. Leta 1926 sta Evans in Wells napravila pot okoli sveta v 28 dneh, 14 urah in 36 minutah. Posluževala sta se v to svrhu parnikov, vlakov, avtomobilov in letal. Zračna ladja Graf Zeppelin je leta 1929 obkrožila svet v 20 dneh in 4 urah. Začetkom tega meseca pa sta ameriška letalca Wiley Post in Harold Gatty obkrožila zemeljsko obloz iz New Yorka v 8 dneh, 15 urah in 51 minutah. Faktično sta se letalca nahajala na polu letu le štiri dni, 10 ur in osem minut; drugo odpade na pristajanje in odpočitek. To kaže, kako majhen je napravila svet moderna transportacija.

DRŽAVNA REGISTRACIJA INOZEMCEV

Vprašanje registracije inozemcev je naenkrat prišlo v grozeče ospredje in postalo je ne-nadoma predmet brig in skrbi za tujerodce vsaj v eni državi. Država Michigan sedaj prednjači v prizadevanju, da se uvede prisilna registracija inozemcev. Dosedaj je uvedba registracije propadla v kongresu, pa jo je država Michigan uvedla za sebe. Vzlic mnogobrojnim protestom je legislatura države Michigan sprejela in governor je podpisal drastičen registracijski zakon, ki uvaja v praksi nekaj pasportni sistem za tujerodce v državi Michigan. Ako bodo sodišča priznala veljavnost michiganskega zakona, kateremu se ugovarja iz ustavnih razlogov, je pričakovati slične registracijske zakone tudi v drugih državah. V teh časih nezaposlenosti prevladuje tendenca izrivati tujerodne delavce.

Do sedaj je bilo izvršenje michiganskega zakona ustavljeno vsled začasnega ukaza federalnega sodnika Ernest O'Briena. Zaslišanje o predlogu za stalno injunkcijo proti uveljavljenju tega zakona, se bo vršilo pred predsedujočim sodnikom federalnega prizivnega sodišča v Cincinnati. Ta pravda, ki naj določi ustavnost registracijskega zakona, je bila začeta od strani raznih socialnih organizacij, ki imajo podporo s strani raznih ameriških in tujerodnih žurnalistov in drugih odličnih ljudi. Na drugi strani mnogo michiganskih organizacij zagovarja ta zakon. Za istega je v legislaturi glasovala pretežna večina: 84 proti 7 v zbornici in 25 proti 3 v senatu.

Nekatere določbe michiganskega zakona

Najznačilnejša določba michiganskega zakona je prisilna registracija vseh inozemcev, stanujočih v državi. Inozemec mora zaprositi za registracijski certifikat v roku 60 dni po sprejetju tega zakona, oziroma tekem trideset dni po vstopu v državo. Registracijski certifikat izda "commissioner of public safety" onim inozemcem, ki so — kakor zakon pravi — dokazali iz zapiskov priseljeniškega urada, da so zakonito prišli v Zedinjene države.

Omenjena državna oblast, kateri je poverjena vsa registracija, sme zahtevati fotografije, odtis prstov in druge dokazne za identifikacijo.

Druge važne določbe so sledeče:

Noben inozemec, ki je prišel nezakonito v Zedinjene države, ne sme stanovati v državi Michigan kot "legal resident."

Oseba, rojena v inozemstvu, ki nima pravice do zakonite rezidence v državi Michigan, ne sme biti zaposlena ali poslovati v tej državi.

Tvrde, korporacije ali zasebniki ne smejo imeti v svoji službi nikake osebe, rojene v inozemstvu, ki nima pravice do "zakonite rezidence" v državi, niti se ne sme združiti s tako osebo v svrhu posla ali drugih svrh.

Policijski uradniki države, okrajev ali občin, smejo aretirati vsakega inozemca, ki ni bil naturaliziran, kateri nima certifikata o svojem zakonitem prihodu, in ga pridržati, dokler se ne dokaže, da je upravičen do registracije oziroma dokler niso sodišča odločila o njem.

Nezakoniti inozemci morejo (Dalje na 2. strani)

ZANIMIVE SLIKE NA DENARJU

Mnogo stoletij so se šopirili s svojimi slikami ali profili na legalnem denarju različnih dežel le kralji ali vladarji sploh. Pozneje so prišli do te časti tudi nekateri znameniti državni in vojaški odličnjaki. Zdanje čase pa prihajajo vedno bolj v poštev za okrašenje denarja profili oseb, ki niso v narodu prominentne.

Zanimivo je, da ta nova moda ni omejena na republike, katere nimajo v take svrhe dednih vladarjev na razpolago. Švedska, na primer, ima čisto dobrega in dovolj priljubljenega kralja, vendar je bila nedavno izbrana slika hčere nekega trgovca v malem mestu, Froken von Schmitterlow, da bo krasila novo izdajo švedskega papirnatga denarja. Froken von Schmitterlow predstavlja tipično švedsko deklico. Italija ima tudi kralja, vsaj po imenu, toda nove državne bonde bo krasila slika signorine Esperie Sperani iz Milana, ki je baje izrazil tip italijanske deklice.

Na novem papirnatem denarju sovjetske Rusije bo slika lepe Rusinje, Neže Mosjoukin. Njena slika predstavlja tipično rusko krasotico.

Nobenah teh deklet ni bila v svoji deželi narodno znana in prominentna oseba, dokler je umetniki niso izbrali za okras narodnega denarja. Izbrane so bile le iz vzroka, ker najbolj izrazito predstavljajo tip lepote dotičnega naroda.

V Zedinjenih državah je sicer navada, da se časti spomin velikih državnikov in predsednikov na papirnatem denarju in poštinih znamkah, toda ne na kovanem denarju. Samo ena izjema je bila v tem oziru napravljena, ko se je pred nekaj leti nadomestilo cente s profilom Indijanca z novimi Lincolnovimi centi, ki nosijo profil Abrahama Lincoln. Vse druge slike na kovanem denarju Zedinjenih držav so simbolične ali pa predstavljajo resnične osebe, ki niso narodno znamenite.

Na petici ali niklju, na primer, je na eni strani ameriški bivol, na drugi pa profil Indijanca. Indijanski glavar "Zelezni Rep," katerega profil je na nikljih, ni bil prej nikaka posebno znamenita oseba niti med Američani splošno niti med svojimi ožjimi rojaki. Izbran je bil za okras niklja, ker se je artistom zdel izrazit indijanski tip. Omenjeni indijanski glavar še živi, in milijoni nikljev z njegovim profilom so ga napravili prilično znamenitega.

Rojstvo otokov

Kapitan nekega angleškega parnika je nedavno ob obali Brazilije zapazil dva nova otoka. Na nekih skalnih čerih, ki mogle iz morja blizu tam, so večkrat opazili znake potresov. Iz tega sklepajo, da se pod morjem, ki je tam 5.000 čevljev globoko, nahaja aktiven vulkan in da so vulkanske sile vzdignile na površje omenjena dva otoka. Za posest teh novorojenih dveh otokov se bodo najbrže potegovali Brazilija, Anglija in Francija.

ZLATO V CEKINIH

V ameriških cekinih je 900 delov čistega zlata in 100 delov bakra. Samo zlato je premehek za izdelavo denarja in v splošnem tudi za izdelovanje okras-kov.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Jugoslavija ima štirinajst milijonov prebivalcev. V desetih letih od zadnjega ljudskega štetja, je število prebivalstva naraslo za dva milijona.

Državni statistični urad pri predsedništvu ministrskega sveta je končal svoje delo pri urejevanju podatkov o ljudskem stanju, ki je bilo izvršeno po stanju prebivalstva v noči od 31. marca na 1. aprila.

Po zbranih podatkih se je povečalo število prebivalstva Jugoslavije od zadnjega ljudskega štetja, izvršenega po stanju dne 31. januarja 1921, za skoro dva milijona, kar je dokaz zdravega razvoja našega naroda.

Na dan 1. aprila je imela Jugoslavija 13,929,988 prebivalcev, od tega 6 milijonov 894,091 moških in 7,035,897 žensk. Leta 1921 je štela Jugoslavija 11,984,911 prebivalcev.

Na skupni površini 248,665 kvadratnih kilometrov ima Jugoslavija 2 milijona 723,886 gospodinjstev napram 2 milijonom 347,879 v letu 1921.

Številni porast prebivalcev v zadnjih desetih letih znaša 1.945,077, kar predstavlja 16,23 odstotka.

Na 1 kvadratni kilometer pride povprečno 56,02 prebivalca, dočim je znašal ta povprečnik pred desetimi leti samo 48,02. Na eno gospodinjstvo odpade povprečno 5,11 prebivalca, dočim je znašal ta povprečnik pred 10 leti 5,10.

Pregled po banovinah nudi naslednjo sliko:

Dravska banovina: površina 15,936 kvadratnih kilometrov, prebivalcev 1,120,549, od tega 540,162 moških in 580,387 žensk, gospodinjstev 231,734. Porast v zadnjih desetih letih 7,97 odstotka ali število 8,711 prebivalcev. Na 1 kvadratni km pride 70,32 prebivalca (pred 10 leti 65,12). Na eno gospodinjstvo odpade 4,84 osebe (pred 10 leti 4,89).

Savska banovina: 2,603,633 prebivalcev, od tega 1,266,356 moških in 1,337,272 žensk. Gospodinjstev ima 573,640, na 1 kvadratni km 70,16.

Vrbska banovina: 1,008,190 prebivalcev, od tega 514,318 moških in 493,872 žensk. Gospodinjstev ima 167,785, na kvadratni km 40,54 prebivalca.

Primorska banovina: 882,920 prebivalcev, od tega 435,677 moških in 447,243 žensk, gospodinjstev ima 154,613, na 1 kvadratni km pride 45,19 prebivalca.

Drinska banovina: 1,693,073 prebivalcev, od tega 854,489 moških in 848,584 žensk. Na 1 kvadratni km. 57,24 prebivalca.

Zetska banovina: 910,350 prebivalcev, od tega 452,928 moških in 457,422 žensk. Gospodinjstev ima 162,593, na 1 kvadratni km pride 29,61 prebivalca.

Dunavska banovina: 2,310,220 prebivalcev, od tega 1,132,313 moških in 1,177,907 žensk. Gospodinjstev ima 531,645, na 1 kvadratni km pride 70,60 prebivalca.

Moravska banovina: 1,452,967 prebivalcev, od tega 716,775 moških in 736,192 žensk, gospodinjstev ima 267,654, na 1 kvadratni km pride 55,42 prebivalca.

Vardarska banovina: 1,656,348 prebivalcev, od tega 829,010 žensk. Gospodinjstev ima 285,781, na 1 kvadratni km pride 42,60 prebivalca.

Uprava grada Beograda: (Dalje na 2. strani).

VSAK PO SVOJE

Vsi ste že slišali o tistem junaku, ki je prosil vse svetnike, naj mu pomagajo na konja priti. Glasom ustnega izročila je bila zaprosena pomoč in udeležba pomočnikov stoprocentna, (ne taka, kot na naših sejah in piknikih) in tako se je zgodilo, da je junak na drugi strani s konja padel. Potem pa je prosil, naj jih gre polovica proč, bil je uslišan in je srečno zlezel na konja.

Približno tako, kot se je go-dilo temu junaku, se godi meni zdaj poleti. Tri četrtine leta sem apeliral na vse instance, v katerih področje sodim da spada vreme, naj nam naklonijo ljubega gorkega vremena, in koncem junija ter začetkom julija sem bil uslišan stoprocentno. Saj imam rad gorko vreme in sem hvaležen zanj, toda na fihem sodim, da če bi me bila uslišala le polovica distanc, bi bilo baš prav.

Sicer ne protestiram in skušam kazati kar najbolj srečen obraz celo v našem podstrašnem "two-by-four" uredništvu, kjer se že v dopoldanskih urah vrti temperatura okoli 95. Nerodno je le to, da se potim za domovino brez marele in da poplavlja ploha potu typewriter in vse dokumente.

Za danes popoldne mi je veleval dnevi in tedenski program, da napišem to kolono. V uredništvu pa se je izkazalo to nemogoče, kajti vsaka novorojena ideja se je takoj izpremenila v potno drag in kapnila na tla ali kam drugam, kjer ni obrodila nikakega dobrega sadu. Pa sem se podal na farmo, daleč od razbeljenih mestnih trotoarjev, da tu poskusim svojo srečo in literarno zmoglost.

Jej, kako sočne sence so tu, kako sveže zelene so platane, lipe, javorji, bukve, divji orehi in brest! Med bujno travo se belijo marjetice in rman in se bleste zlatice in šentjanžve rože. Metulji plavajo nad livado kot lepe misli, v senci drevesnih vej se glasijo pernatih krilatec brez drago plačanih dirigentov, pa je vendar njihov koncert harmoničen do zadnje note. Murni, kobilice, črčki, čmrlji in čebele prispevajo po svoje. Tam v temnem bukovju se prepirajo vrane in šoje.

Najrajši bi se zleknil v zapeljivo senco košatega javora, tih srkal to poletno krasoto in pozabil na vse drugo. Toda to kolono je treba napisati danes, kajti jutri je drugo delo na programu.

Podam se proti gozdnim sencam ob strugi znanega potoka, katerega pa danes skoro ne bi poznal. Pred tednom je divjala tu okoli huda nevihta in v potoku je nastala revolucija. Na več krajih je zasul staro strugo in si izkopal novo. Tuintam je zasul stare tolmune in napravil nove brzice in vodopade. Navlekel je suhih vej in debel begove odkod, da bodo na jesen posetniki tega kraja imeli s čim peči krompir in kostanj. Izpodkopani griči in nove struge potoka kažejo, da tudi narava izpreminja svoj sistem in taktiko po razmerah. Pa se nekateri čudijo, če kak zemeljski črvček v soglasju z novimi razmerami izpreminja svoje "priprave" in taktiko!

Nekaj brvi, primitivnih miz in klopi je odnesla voda potoka. Te deske so najbrže odplule v Erie jezero, pa jih bodo morda neki dan valovi vrgli na suho v Canadi, kjer jih bodo (Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO

Cene oglasov po dogovoru.

Naročnina za člane 72c letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.

OFFICIAL ORGAN

of the
SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn.

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

VOL. VII. 83 NO. 27

Naše ustanove

Ameriški Slovenci bomo toliko časa živeli kot kolikor toliko izrazita skupina, dokler bodo živele naše gospodarske in kulturne ustanove. Američani nas poznajo in cenijo v glavnem le po teh naših ustanovah. Med te ustanove spadajo naše podporne organizacije, naši narodni domovi, naši denarni zavodi, naše časopise, naše čitalnice, naša pevstva, dramska in telovadna društva itd. V manjšem in prenešenem pomenu lahko tem prištejemo tudi privatne slovenske trgovine in obrti, slovenska domovja, različne naše klube, duševne produkte naših ljudi, kot knjige, umetnine itd. Vse, kar imamo svojega, je sad našega dela, dokaz našega gospodarskega in duševnega življenja.

Komaj četrt milijona ali še manj nas je raztresenih med 120-milijonskim ameriškim narodom, toda kljub malemu številu imamo toliko pokazati, da se nam ni treba sramovati pred naseljenci drugih narodov, niti pred rojenimi Američani. Našprotno, ponosni bi morali biti na naše uspehe, saj smo zgradili vse to z lastno močjo kot priseljenci v ruji deželi, kamor nismo prinesli niti kapitala niti znanja jezika in v največ slučajih tudi ne dosti izobrazbe.

Zavedati bi se morali vedno, da je vse to do gotove meje nekaka skupna last vsega našega naroda v tej deželi, in ne bi smeli nikoli hudobno in namenoma škodovati kateri koli teh ustanov. Vsaka teh ustanov služi in koristi gotovi skupini našega naroda v gospodarskem ali kulturnem oziru. Za vse in vsako teh ustanov pa je dovolj polja in dela med rojaki v tej deželi. Ako pri eni ali drugi ustanovi ne moremo ali nečemo sodelovati, je vsaj ne izpodkopajmo. Pustimo jo v miru. Vseh naših ljudi ne bomo nikdar spravili pod eno mareljo, in je dvomljivo, da bi bilo kaj takega koristno. Boljše je, da so neke aktivni kot bi ne bili nikjer. Kar je zgrajeno na slabi ali nepravilni podlagi in kar nima življenjske moči v sebi, bo padlo samo od sebe in nam si ni treba mazati rok.

Udejstvujmo se v kulturnih ustanovah, ki so po našem okusu, druge pa pustimo v miru. Podpirajmo naše narodne domove, naše trgovce, obrtnike in profesionalce, kjer nam je to mogoče. Pomnimo, da so ti ljudje prispevali že mnogo takozvanega narodnega davka in ga še prispevajo. Kadar je kakšno nabiranje za kakoršno koli našo reč ali prireditve, jih nabiralc nikdar ne prezrejo.

Ameriški Slovenci imamo tudi nekaj denarnih zavodov. Med te spadajo stavbinska in posojilna društva, hranilnice in posojilnice in banke. Ni sicer dosti teh naših zavodov, toda vsi so se še dosedaj izkazali za trdne in poštene. Bilo bi torej skrajno krivično napraviti institucijam kot takim, kakor napram narodu samemu, če bi z neosnovanim sumničanjem izpodkopavali njih ugled. Vsak človek je sicer do gotove meje sebičen, toda kdor je pošten in pravičen, mora vedeti kje so meje te sebičnosti. S sumničanjem in obrekovanjem poštenih, pa morda neljubih nam ustanov bi mogli škodovati tudi tistim, pri katerih smo mi sami zainteresirani. Take vrste orožje je bumerang, ki prileti nazaj in rani nerodnega in neprevidnega vojnika.

Najvažnejše ustanove ameriških Slovencev so vsaka- kor naše podporne organizacije. Dobre in potrebne so te organizacije in nemogoče je popisati, koliko dobrega so storile med našim narodom v tej deželi. Deloma vsled naših lastnih dolgoletnih izkušenj, deloma vsled strogih državnih postav so te organizacije v splošnem tudi finančno na trdnem stališču. V glavnem si je sistem naših podpornih organizacij podoben, v poslovanju in v nekaterih drugih točkah pa se medsebojno razlikujejo. Tako je omogočeno vsakemu zdravemu in značajnemu rojaku, ki še ni prekoračil gotove starostne meje, da se zavaruje pri organizaciji, ki je po njegovem srecu in okusu.

Mi, ki smo člani J. S. K. Jednote, in našo organizacijo poznajo, smo prepričani, da ni na svetu nobene slične slovenske in jugoslovanske podporne organizacije, ki bi bila boljše kot je naša. Morda je katera prav tako dobra, toda boljše ni. Gospodarsko je trdna, dobro vodstvena, točna je v izplačilih svojih obveznosti in drži roke proč od vseh konvencij verskega ali političnega značaja. Njeni člani so v družini in Jednoti enakovredni bratje in sestre, v privatnem življenju pa lahko nemoteno hodijo svoja pota. Po besedah pesnika Prešerna: mi "tja smo našli pot, kjer nje sinovi si prosto voljo vero in postave."

Bratje in sestre, kadar greste na agitacijo za nove člane odraslega ali mladinskega oddelka, pokažite proaktivnim kandidatom vse dobre strani in prednosti naše organizacije, toda nikdar ne recite slabe besede o drugih bratskih organizacijah. Tudi druge so dobre in gotovim skupinam našega naroda potrebne. Hvalimo, kar je naše, toda ne grajamy drugega. To je pošteno, gentlemansko in ameriško. Po tem naj nas javnost pozna, da smo člani J. S. K. Jednote!

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje iz 1. strani)

tamkajšnji letoviščarji porabili v enake svrhe. Razlika bo le v tem, da na tej stran so stale na teh deskah steklenice s pijačo nepostavno, na oni strani pa bodo stale postavno. Nad Erie jezerom pa bo drhtela pesem svobode in večne izpremembe.

Ponekod je potok poplavljal nizko ležeče livade in jih deloma zasul s peskom. Zanimivo pa je, da so se iz tega razdejavanja že vzdignile zlatice in divje korenje. Pravijo, da so zlatice prve rastline, ki so se vzdignile iz prvotne primitivnosti in da so se iz istih vrtnih vse druge popolnejše rastline in menda tudi živali. Zlatice spominjajo na zlato, in kdo ve, če to ne kaže na izvor človeškega pohlepa po zlato. Divje korenje pa je gomoljka, katero so naši davni predniki prvo udomačili in se hranili z njo; čudno, da nam to dejstvo ni pustilo še daljših ust!

V prisojni strmini nad potokom se smeji zrele jagode. Ej, koliko bolj sladke in duhteče so od svojih vrtnih sorodnic! Človek bi jih primerjal brhkim farmerskim deklicam, napram obilnim in zavajenim mestnim damam. Vmes duhti sladka bela detelja in neke male, višnjeve, spominčam podobne cvetke. To so ameriške, slovenske in jugoslovanske barve. Three cheers for the red, white and blue! Samo da bi solnce tako ne pripekalo v hrbet!

Pod košatim javorom zaključujem to kolono. Miza, na kateri pišem, je svoječasno tvorila del vrat farmerskega skednja. Vsakih par minut pribriži preko belega papirja črna kresnica in po kratki inspekciji zleti v zrak. Luči nima prižgane; ne vem, ali neče konkurirati juljskim solncem, ali pa hrani z gasolinom v teh slabih časih. Kresnice jaz ljubim, ker so hčerke poletja in ker me spominjajo svetlih ciljev in idej, zato sem prežl lahkoživo listno uš, ki je primarširala preko belega pisateljskega polja, in sem jo zmastil * z mezinom. (Gospodje črkostavci, ne smatrajte tiste zelene packe za uredniško piko, ampak za zadnje počivališče neznane listne uši, ki je dala življenje za ameriško-slovensko literaturo, ter ji privoščite vsaj skromno zvezdico). (Vaši skromni želji je ustreženo, g. urednik, in zvezdica označuje mesto, kjer je uš doletela bridka smrt. Stavec). Saj je morda to dovolj velika žrtve za našo literaturo ali vsaj za to kolono, ki je bila napisana pod stoletnim javorom Onge farme, ko je v ozračju migljala sto procentna juljska vročina. Če more kdo pri tej temperaturi napisati kaj boljšega, naj kar napiše in mi pošlje, pa meni ne bo treba!

A. J. T.

Otroški blagoslov

Otroci v ednini so dobrodošli ali vsaj primerno sprejemljivi. Kadar pa pride dvoje ali več detet naenkrat, nastane konfuzija ali pa celo slaba volja. Dvojčki sicer niso kaj posebno nenavadnega, ker po statistiki pride par dvojčkov na vsakih 87 rojstev. Trojčki so že bolj redki in pridejo le na vsakih 7-103 porodov. Še bolj redki so četvorki, ki se pojavijo na vsakih 757,000 porodov. Petorki pa so tako redki, da jih štorklja prinese le na vsakih 41,600,000 porodov enkrat.

Proti revmatizmu

Zdravnik dr. Nathansen v Hamburgu je baje iznašel zelo priprosto in vrlo učinkovito sredstvo za takojšno odpravo revmatičnih bolečin. Pacientom lokalno vbrizgava 10-procentno raztopino grozdnega sladkorja, brez drugih primesi. To sredstvo baje učinkuje pri mišičnem revmatizmu takoj, pri išiasu in nevralgiji pa ne tako hitro in gotovo.

RAZNO IZ AMERIKE IN INOZEMSTVA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

Zanimivo je, da so le tri smrtna nesreče povzročile rakete, dočim je bilo na primer leta 1909 ubitih radi zažiganja raket in umetnega ognja 215 oseb. V tem oziru je narod postal znatno pametnejši. Izmed 228 nesreč letošnjih praznikov 4. in 5. julija odpade 69 slučajev na utopljenja, večina ostalih pa na avtomobilske nesreče.

EKONOMSKI KONGRES, ki naj bi formiral 10-letni program prilagoditve ameriške industrije novim razmeram, priporoča The National Civic Federation v New Yorku. Tozadevna povabila je organizacija razposlala na 600 voditeljev trgovine, delavstva in na narodne ekonomice.

GLADOVNO DEMONSTRACIJO so vzpizorili tisoči strajkojoči premogarji, njihove žene in otroci in stoteri nezaposleni delavci v St. Clairsville, Ohio, pred sodnijskim poslopjem Belmont countyja dne 6. julija. Demonstracija je aranzirala nova National Miners Union.

V REPUBLIKI CHILE, kjer stane navadni gasolin 40 centov galona, je neki Guillermo Mackerr Thies iznašel dobro nadomestilo, katero je nazval "mackerine." To novovrstno olje je prav tako porabno za avtomobile in druge stroje kot navadni gasolin, in se pridobiva iz listja evkaliptov, igličja smrek in jelk in iz drugih tamkajšnjih rastlin. Produktacija "mackerina" je poceni, zato stane kvort tega novega kuriva le en cent ali štiri cente galona.

MRS. WOODROW WILSON, vdova po pokojnem ameriškem predsedniku Wilsonu, se je podala v Poznanj na Poljsko, da prisostuje odkritju spomenika svojemu pokojnemu soprogu.

ŠPANSKA ustavodajna skupščina se snide k zasedanju 14. julija. Pri volitvah so dobili največ zastopnikov zmerni republikanci in socialisti. Komunisti so bili poraženi in monarhisti so izvolili samo pet zastopnikov. To pomeni, da sedanja skupščina bivšega kralja Alfonza ne bo klicala nazaj na prestol. Glavna naloga skupščine je izdelati in sprejeti novo ustavo.

V IZGREDIH nezaposlenih, ki so se pripetili 3. julija v Plocku, Poljska, so bile tri osebe ubite in pet močno ranjenih. Nezaposleni so napadli in oplenili sedem prodajalnic jestvin in dve sladličarni; došlo policijo so napadli s kamenjem, toda so zbežali, ko je policija pričela streljati.

DRŽAVNA REGISTRACIJA INOZEMCEV

(Nadaljevanje iz 1. strani)

biti zaprti za ne manj kot 90 dni in obsojeni v ne manj kot \$50 in ne več kot \$100 in stroške ali pa tudi obsojeni v zapor in globo. Po odsedenju zopora oziroma plačanju globe bodo ti inozemci izročeni federalni priseljeniški oblasti obenem s poročilom glede nezakonitosti njihovega bivanja v deželi.

Slične kazni so zagrožene delodajalcem, ki ne bi ubogali tega zakona. Ena določba zahteva, da morajo delodajalci zahtevati od tujerodnih delavcev dokaz, da so zakoniti stanovalec in da morajo naznaniti vse one, ki takega dokaza nimajo, oziroma, ki imajo certifikat, ki je bil izdan komu drugemu.

Zaostne posledice zakona. Ako naj se sodi po teh določbah, ta zakon države Michigan pripravila mnogo težav velikemu številu tujerodcev, ki živijo v tej državi. Izvrševanje tega zakona bo doneslo mnogo komplikacij, ki grozijo celo onim inozemcem, ki so prišli zakonito v Zedinjene države, in

celo naturaliziranim državljanom.

Da se to ilustrira, je treba pomisliti, da inozemci, ki so prišli nezakonito med 3. junijem 1921 in 1. julijem 1924, sicer ne morejo postati ameriški državljani, toda niso podvrženi deportaciji po federalnem zakonu. Michiganski zakon pa jih proglašja kot podvržene deportaciji in jih izključuje iz bivanja in dela v državi Michigan.

Na drugi strani inozemci, ki so prišli zakonito pred 20 ali več leti, toda ne morejo dokazati zakonitega prihoda iz zapisnikov priseljeniške oblasti, ne bi mogli dobiti registracijskih certifikatov, dočim jih v drugih državah nihče ne moti in smejo mirno bivati in delati.

Zakon daje obširne pravice policiji za aretacije inozemcev brez registracijskih certifikatov, in to utegne prizadeti tuptam celo naturalizirane državljane in njih sinove, ki nimajo navade nositi vedno s seboj dokazov o državljanstvu.

Razni pravniki so odkrili precej protislovij v michiganskem zakonu, ki se ne ujemajo s konstitucijo in s federalnimi zakoni. Na primer, kakor ti pravniki trdijo, ta državni zakon hoče urejevati imigracijski zakon, ki spada le v federalni delokrog, in izključuje inozemce pred enakopravno zaščito zakona, kot se protivi 14. amendmentu ustave.

Ugovori s strani ameriških socialnih organizacij, urednikov in raznih tujerodnih društev gredo preko samega pravniškega stališča. Oni protestirajo proti registraciji inozemcev, ker so menja, da se protivi ameriškim načelom in tradicijam in da ogroža svobodo in pravice vseh.

Mr. Read Lewis, ravnatelj Foreign Language Information Service, je v svojem pismu na governerja države Michigan podaril: Tak zakon bo podvrgl zakonito pripuščene inozemce, naturalizirane državljane in celo tukaj rojene Amerikance ponižujoči sumnji in sitnostim in odprl vrata špijonaži, graftu, zatiranju in ogorčenosti. Registracija inozemcev postavi v poseben razred ravno oni del prebivalstva, ki jih hočemo najbolj vključiti v skupno življenje dežele in to zakasni asimilacijo in naturalizacijo.

FLIS.

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

(Nadaljevanje iz 1. strani)

291,738 prebivalcev, od tega 157,735 moških in 134,003 žensk. Gospodinjstev ima 72,147, na 1 kvadratni km pride 1.205.53 prebivalca.

Iz teh statističnih podatkov je razvidno, da znaša v Jugoslaviji porast prebivalstva v desetletjih 16.23 odstotka, dočim znaša v Italiji, ki je brez Sicilije in Sardinije ter otokov po površini enako velika, kakor Jugoslavija, pri 42 milijonih prebivalstva samo 6.1 odstotka.

Prebivalstvo Jugoslavije je poraslo v zadnjih desetih letih za 2 milijona, prebivalstvo Italije pa le za 2.5 milijona. Največji porast prebivalstva izkazuje uprava grada Beograda, to je 91.07 odst., kar je razumljivo, ker sta Beograd in Zagreb izmed vseh mest najbolj porasla, razen tega pa pri zadnjem ljudskem štetju leta 1921 nista upošteva Zemun in Pančevo z vso svojo okolico, kar spada sedaj v področje uprave grada Beograda.

Izmed banovin izkazuje največji porast drinska, nato pa slede vrbaska, moravska, vardarska in zetska banovina, ki se približujejo povprečniku za vso kraljevino, izpod povprečnika pa je poraslo prebivalstvo v primorski, savski, dunavski, a najnižji porast izkazuje dravska banovina. Pri tem je treba opozoriti, da se je po uedinjenju izselilo iz naše države mnogo Neslovancev, predvsem Madžarov iz Vojvodine in Nemcev iz dravske banovine, zaradi česar

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Kat. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: PAUL BARTEL, 901 Adams St., Waukegan, Ill.
Podpredsednik: ROSE SVETICH, Box 1395, Ely, Minn.
Tajnik: JOSEPH FISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, 416 East Camp St., Ely, Minn.

Vrhovni zdravnik:

DR. F. J. ARCH, 618 Chestnut St. N. S. Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: RUDOLF PERDAN, 933 E. 185th St., Cleveland, O.
1. nadzornik: JOHN MOVERN, 412-12th Ave. E., Duluth, Minn.
2. nadzornik: JOHN KUMSE, 1735 E. 33rd St., Lorain, O.
3. nadzornik: JOHN BALKOVEC, 5400 Butler St., Pittsburgh, Pa.
4. nadzornik: WILLIAM B. LAURICH, 1900 W. 22nd Pl., Chicago, Ill.

Porotni odbor:

Predsednik: JOSEPH PLAUTZ, 432-7th St., Calumet, Mich.
1. porotnik: JOSEPH MANTEL, Ely, Minn.
2. porotnik: ANTON OKOLISH, 1078 Liberty Ave., Barberton, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

Vse stvari tikače se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljate naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnične sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročnina nečlanov in izpremembe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgleda po tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

izkazujeta dunavska in dravska banovina najmanjši prirastek prebivalstva.

Po banovinah so najbolj goste naseljene dunavska, dravska in savska banovina, nato pa slede drinska, moravska, vrbaska, primorska, vardarska in zetska. V celoti je v Jugoslaviji 141,806 žensk več kakor moških, tako da pride na 1,000 moških 1,021 ženska. To dokazuje, da se Jugoslavija po svoji socialni strukturi približuje zapadno evropskim državam, kjer je povsod število žensk večje, kakor moških, dočim je pri vzhodnih državah baš narobe. Neenako razmerje med številom moških in žensk je v posameznih banovinah različno, ker so se posledice vojne v nekaterih pokrajinah čutile bolj, v drugih manj. Edino v vrbaski in drinski banovini ter v Beogradu je število moških večje od števila žensk.

V številu gospodinjstev ni velike razlike v primeri s podatki ljudskega štetja let 1921. Po številu oseb, ki odpadejo na eno gospodinjstvo, je na prvem mestu vrbaska banovina, nato pa slede vardarska, primorska, zetska, moravska, drinska, dravska in savska banovina. Povprečno pride na eno gospodinjstvo 5.11 oseb. Manjše število v povprečniku izkazujejo samo dunavska, savska in dravska banovina, kar dokazuje, da je v teh banovinah življenje v socialni diferenciji najbolj napredovalo.

Banski popisni odbor v Ljubljani (tvorili so ga gg. ban dr. Marušič, zdravnik, Rado Hribar, industrijalec, Ferdinand Juvanc, šolski ravnatelj v p. dr. Tomaž Klinar, kanonik, Josip Rebek, ključavničarski mojster, Ivo Sclanc, šef kmet. oddelka v p. Ivan Barle, župnik, Ernest Vargazon, načelnik pri žel. direkciji v p. dr. Vovčina, načelnik pri banki upravi, vsi v Ljubljani), je imel dne 10. junija pod predsedstvom g. bana dr. Marušiča svojo zaključno sejo. Iz poročil, ki sta jih na seji podala gg. ban in načelnik dr. Vovčina, posnemamo: Popis prebivalstva je v celi banovini končan in popisni material vposlan statističnemu uradu v Zagrebu v obdelavo.

Pepisovanje je poteklo v miru in brez večjih motenj. Pritožb o nasilju ali potvarjanju od strani popisnih organov ni bilo od nikoder. Narod, ki je bil o namenih popisovanja zadostno poučen, je v splošnem pokazal zaupanje, tako da smo tudi kmetijsko statistične podatke smatrali za dovoljno točne.

Kot popisovalci so v pretežni meri fungirali državni nameščenci, ki so bili za dobo popisovanja izredno poučeni. Vsi popisovalci so bili v pretežni meri iz rojnih krajev, kar je bilo za dobo popisovanja izredno koristno. Vsi popisovalci so bili v pretežni meri iz rojnih krajev, kar je bilo za dobo popisovanja izredno koristno. Vsi popisovalci so bili v pretežni meri iz rojnih krajev, kar je bilo za dobo popisovanja izredno koristno.

sovanja oproščeni svojih rednih službenih dolžnosti. Opravili svojo nalogo požrtvovalno in večin brez nagrade.

Po sumarnem pregledu, ki je sestavil banski popisni odbor, je štela dravska banovina v celoti 1,120,584 prebivalcev. Od teh je bilo 540,100 moškega, 580,409 ženskega spola. Inozemskih državljanov je bilo 15,631.

Po narodnosti je Jugoslovancev 1,091,814, Nemcev 219,000, Madžarov 3,748.

Po materinem jeziku je Slovencev 1,064,122, Srbohrancev 17,725, Nemcev 26,654, Madžarov 7,679.

Po veroizpovedi je rimskokatoliške vere 1,087,916, pravoslavne 5,307, evangelijske 25,000, in židovske 761. Ostalo odnosi na razne narodnosti odnosno veroizpovedi.

Letošnji popis prebivalstva pokazal znatno številčno preoblikovanje slovenskega spola nad 40,000, precejšnje število inozemcev in velik porast slovenskega elementa. V splošnem pa moremo biti izidom popisovanja zadovoljni, zlasti v nacionalnem pogledu. Seja se je zaključila z zahtevno g. bana vsem članom banskega popisnega odbora, ki so imeli funkcije so s tem dnem prenehale.

Morilec Ivan Lakner, ki je 13. februarja umoril župnika Frana Kušarja v Mengšu, je bil oropal iz župnijske blagajne okoli 30,000 dinarjev, je bil sojen na 20 let robije, v največjo kazni, ki je po zakonu možna za mladoletnika, njevi soobtoženci pa so bili obsojeni na manjše zaporne kazni, še to sta dva prestala že s prejšnjimi zločini.

Zanimiv globetrotter v Ljubljani. V Ljubljano je prišel nedavno perzijski dijak Abolhassan Khan Mahazheghi, slušatelj filozofske fakultete, že od leta 1928, na poučnem tevanju po svetu. Prepotuje je že skoro vso Evropo, iz Jugoslavije pa pojde na Grško, odtod v Egipt. Kakor pripoveduje, so ga v Milano brez pota zaprli in ga tako preprečili, da so mu nalomili hrbtno hrbet. Perzijske ima še sedaj v sebi, nje ni del telesa v mavcu in postavljen je v muzeju. Mahazheghi je slikar in se je poprej prebavljal s prodajo lastnih slik, sedaj pa ne more več slikati, prodaja svoje fotografije.

SREDI POBOLE

Mesto Minneapolis, Minn., natančno toliko oddaljeno ekvatorja kot od severnega čaja.

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
South Slavonic Catholic Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Current Thought.

OFFICIAL MONTHLY REPORT

A report from the supreme office at Ely, Minn., is published every month in the New Era and contains the income and disbursements, changes in membership, including the new members enrolled, members suspended and reinstated, the sick and death benefits paid out, as well as the disability benefits paid out, for the month just passed. In the June 24 issue of the New Era the report for May, 1931, was published, and, as usual, embraced both the senior and junior departments.

In scanning the column headed "Changes in Membership for May, 1931—New Members" the observant reader noticed that two of the English-conducted lodges came first and second in the number of new members enrolled. The two lodges are George Washington, No. 180, of Cleveland, O., and Arrowhead, No. 184, of Ely, Minn. Incidentally, these two branches of our SSCU have about an equal number of members in the lodge, and, although they may not be conscious of their efforts, they have made themselves conspicuous in their attempt to enroll the largest number of new members, and thus be leaders in the English-speaking units. Jefferson Collegians, No. 205, of Canonsburg, Pa., came third in new members enrolled for the month of May.

The "Income and Disbursements" column should be of special interest to all members, for in this report is contained the dues collected for that particular month and the corresponding disbursements paid out in sick, disability and death benefits. The difference between the income and disbursements is the amount placed in various reserve funds that show what progress has been made financially for the month just passed. Should an abnormal number of members report sick and be eligible for compensation from the sick benefit fund, the final report will show this factor. The net amount clear to be placed in various reserve funds is diminished, and should an epidemic of sickness suddenly strike at our Union, the sick benefit fund reserve could be depleted. A special assessment must be made, in which the entire membership contributes until this reserve reaches the normal level.

Death benefits paid out for our deceased brothers and sisters are usually average about the same for each month. Mortuary rates are based upon the law of averages compiled by the National Fraternal Congress, of which our SSCU is a member, in which the probable number of departed members can be calculated for the next year. The number of death benefits paid out each month is one factor that no one can control. When death reaches a member the compensation received does not begin to fill the gap of sorrow and sadness of the bereaved. But the sick benefits are controllable to a certain extent. The manner of the influenza epidemic experienced during the war. Perhaps it is just coincidence that the number of sick members reported to receive compensation from the sick fund has increased with the number of unemployed.

Our Juvenile Department is probably the best risk. Although the juvenile is assessed but 15 cents a month, and the death benefits paid out vary between \$25 and \$450, the reserve fund increases monthly. At the January, 1931, annual meeting of the Department Executive Board the reserve fund in the Juvenile Department attained such high proportions that a special privilege has been extended to Juveniles transferring to the senior division upon reaching the age of 16 years. Depending upon the number of years the juvenile has been enrolled, the monthly assessments are paid from the juvenile reserve fund into the senior division, which in some instances runs as high as \$10.

What must be paid out in the form of sick, death, disability and other special benefits, our membership should not frown. It is for this reason that our grand South Slavonic Catholic Union has been organized—to assist needy members.

But let us avoid abnormalities. For nothing will cause more friction and misunderstanding than to have a number report themselves eligible for compensation, when they know, down deep in their hearts, "it really isn't so."

CENTER RAMBLERS TO DANCE

Center, Pa.—Center Ramblers Lodge, No. 211, SSCU, will sponsor a dance on Saturday evening, July 18, at Smith's Hall in Center.

The purpose of this dance is to bring everyone a good time, with good music, hot rhythm and a "lotta whoopee."

All members should attend and bring their friends with them. Come on, bring that gang we had at our last dance. We know you all had a good time because you stayed till dawn.

Don't forget, we'll see you all at 8 p. m.

Anna Kalik and Jenny Mozina.

Plumber (arriving to mend burst pipe): How is it?

Not so bad. While we've been waiting for you I've taught my wife to swim!

WANTS TO SHOE THE WORLD

Thomas Bata—Henry Ford of the shoe business—who makes 100,000 pairs of shoes a day in his factory in Czechoslovakia, is buying out his second largest competitor in that country, also its second largest leather factory. Bata has asked the co-operation of the Czechoslovakian government toward developing huge industrial areas in which related industries may be grouped and better living conditions be provided for workers.

A: Do you know your wife is telling everyone you can't keep her in clothes?

B: That's nothing. I bought her a home and can't keep her in that, either.

Obviously

Sergeant: If anything moves, you shoot.

New Recruit: And if anything shoots, I move!

COMMENTATOR

MORATORIUM

President Hoover's proposal to postpone payments on war reparations for one year had a startling effect on the stock markets that caused a rise of many points on leading issues. Which brings to mind the spurt stocks made in January, February and March of this year, only to be followed by another slump.

According to the proposal, Germany is to be the direct beneficiary, since the payments cannot be made as arranged by the Young plan. Economic pressure makes it an impossibility for Germany to meet the demands of other countries to settle up as a result of the World War. Unemployment and starvation are playing leading roles in Germany. Coupled with outside pressure, makes one wonder why they haven't proved a big disaster already.

Should Germany have a revolution and ignore its debts, the inevitable would happen. The debtor nations would bring pressure on the helpless country and before long another struggle would be in the making, involving nations interested in receiving their pound of flesh. Undoubtedly other nations would disagree with the methods employed to secure payments, and what would be the result? Another war!

A noted writer is of the opinion that all this talk about moratorium is just another scheme to protect capitalism. He points out that Germany has received numerous loans from the United States, and in order to protect the interests in the States, it was planned to lift the pressure on Germany on war reparations in order to meet the loans made by individuals.

But what is the United States to benefit from such an arrangement? A number of foreign powers, including Germany, owe us money for loans made during the war. Liberty loans subscribed by patriots during the terrific struggle must be paid back to the owners. Various federal taxes are imposed to meet this contingency. In short, it is the public that pays. Hence, should the foreign countries be given the privilege of postponing payments, interest on the indebtedness will have to be met by the people.

Which makes us wonder why such a proposal was made. Was it from the viewpoint of helping the ailing world in general, or was it just a selfish scheme. Time will tell.

Chinese Remember Better

Miss E. T. Chen, who received her scientific education in America, is making a series of tests and experiments in the psychology laboratories of Amoy University in China to determine the principal mental difference between Chinese and Caucasians. She has concluded that the Chinese boy or girl of high school age has a better memory than the average Caucasians. She has concluded that the Chinese boy or girl of high school age has a better memory than the average Caucasians. She has concluded that the Chinese boy or girl of high school age has a better memory than the average Caucasians.

"Can you stand on your head?" asked a patronizing visitor of the youngest boy of the family.

"No," was the reply, "it's too high up."

ATHLETIC BOARD OF S. S. C. U.

Chairman: F. J. Kress, 204 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vice chairman: J. L. Zortz, 1657 E. 31st St., Lorain, O.
Joseph Kopier, R. D. 2, Johnstown, Pa.
J. L. Jevitz Jr., 1316 Elizabeth St., Joliet, Ill.
Anton Vessel, 319 W. Birch St., Chisholm, Minn.

Louis M. Kolar, Athletic Commissioner and Editor of English Section, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

BRIEFS

The semi-annual meeting of the SSCU Supreme Board is scheduled to take place during the latter part of this month, date to be announced later.

Dr. Leonid Pitamic, Yugoslav minister to the United States, was the principal speaker and guest at the annual meeting and banquet of the Minnesota American-Yugoslav Association convention, which was held at Virginia, Minn., on Sunday, June 28.

Max Schmeling is now the undisputed world champion in the heavyweight boxing circle as a result of his victory in the battle at Cleveland Stadium on the eve of Independence Day. Frankie Simms, boxing on the same card, in a preliminary bout, defeated Joe Vincha of Boston in the heavyweight class. Simms is our local representative leather-pusher, and, with his victory by a first-round knockout, he stands one step nearer to the goal of all prizefighters, that of world championship. To this end he has our support and best wishes.

News reports from Joliet, Ill., state that Miss Mary Ogulin has been awarded a four-year scholarship to St. Francis College in that city. This is indicative of the advancement and progress which our younger friends are making in all parts of our nation. To Miss Ogulin we extend our congratulations.

Mr. Frank Taucher, Chicago, prepared a calendar reform which is attracting international attention. The plan is novel in conception, and has been submitted for consideration before the League of Nations, with a view to promoting international understanding and thereby to perpetuate world peace.

At its recent graduation exercises, Armour Institute of Technology at Chicago, Ill., presented the degree of Bachelor of Chemical Engineering to Frank Podlipiec, B. Ch. E., of Cicero, Ill.

Corn Borer Spreading

The European corn borer continues to bore from within. Once this insect got a foothold in this country it has been impossible to exterminate it. It has continued to spread despite the many measures to curb it. There are two strains of this pest in the New England states now. One is known as the one-generation type and the other the two-generation type. As their names imply, they produce one and two generations of new pests, respectively, each year. The latter type is more destructive because it multiplies more rapidly.

Jimmy: Dad, does it hurt to crack a joke?

Father: Well, sometimes if it's too old, it might.

Inter-Lodge News

The Inter-Lodge Baseball League has been divided into two groups, namely Group A and Group B, Group A consisting of six teams and Group B of four. Two rounds will be played.

Second and third place teams of Group A will play one game to determine which will play the first place team for the Inter-Lodge title in a three-game series. Group B will have a championship series of their own, the first and second place teams to battle it out for the title of that division.

Inter-Lodge League is planning a picnic for some time in August, to be followed by a banquet early in the fall.

Friday, July 10, the Boosters will play a postponed game with the Orels at Gordon Park No. 6, 6:30 p. m.

Next Doljack Day meeting will be held July 20 at the St. Clair Bathhouse.

WHY THE BELLS RANG

To use an old and well-known title, such as the above caption, may be called strictly unoriginal, but in this case it is directly applicable. The wedding bells rang loud and clear on Saturday morning, July 4, while most everyone was busy planning and preparing for the observance of another birthday of our national independence.

The bells rang out in token of the ceremony whereby our well-known editor and brother lodge member, Louis M. Kolar, had undertaken to forsake his personal "independence" for the more placid and blissful state of "matrimonial dependence." It can no longer remain a secret that the bride is none other than the former Miss Frances Marie Jeric, a sister member of George Washington Lodge, No. 180, SSCU.

That is why the bells rang on July 4, 1931. Mr. and Mrs. Kolar are now on an extended honeymoon trip through the East and are not expected to return before the latter part of this week.

For the present, it is needless to say, the entire staff of Nova Doba and the New Era, together with the membership of George Washington Lodge, extend their hearty congratulations to the newlyweds, with all good wishes for success and happiness.

A New Contiment to Try

What tastes like meat but can be eaten by the strictest vegetarian? It's a new condiment made by Boston chemical engineers. Known as sodium glutamate, it is made by boiling gluten from wheat flour for hours with strong hydrochloric acid, then neutralizing with soda and allowing the resulting salt to crystallize. A fine white powder is thus obtained which resembles baking soda. Sprinkled over many meatless dishes this new condiment is said to add the desirable flavor of red meat. It is already popular in China and Japan, especially among Buddhists belonging to sects forbidding meat eating.

Unkind

"Yes," said Charles, "I had some very trying experiences on the cricket field. I was once struck senseless by a ball."

"And when," asked one of the listeners, "do you expect to recover?"

Saying It With Comrades

Win SSCU State Championship: Take Three Games in Heavy Week-End Schedule

Waukegan, Ill. — Hail the champions! Comrades lodge (No. 193 SSCU) baseball team won the SSCU state championship by taking the second successive game from the strong Illini Stars of Chicago in a hard fought and thrilling contest by a 4 to 3 score.

The Illini Stars scored one run in the first inning, and shoved two more across the platter in the third frame. From then on, Charley "Chuck" Burks, Comrades speedball ace, held the visitors scoreless, allowing the Stars only two hits in the final six innings.

Wistain, the losing pitcher, hurled shut-out ball for seven frames, allowing the Comrades but three hits up until the seventh inning. In their half of the seventh, the Comrades bunched four hits to shove two runs across the plate. The Comrades were on the short end of a 3 to 2 count when they came to bat in their half of the ninth. The locals then won the game on one of those famous Chicago Cubs rallies in the ninth when Larry "Al" Petrovic started the inning with a single, Pabst flew out to the shortstop, one out, Kaires lined a triple to deep right field, scoring Petrovic with the tying run. F. Petrovic was called out on strikes, two outs, Burks was hit by a pitched ball. Christie singled to left field, scoring Kaires with the winning run, together with the SSCU state championship. The Comrades won the first game by a 16 to 15 score.

In the nightcap the Comrades were defeated by the N. C. West Side A. C. outfit by a 11 to 9 count.

In Saturday's tilt, the Comrades nosed out the Cosover and Love combine in a ten-inning tussle to the tune of 8 to 7.

In a twilight melee, the Comrades blanked the Waukegan Sokols by a 8 to 0 decision.

R. H. E.
Comrades 000000202-4 11 2
Illini Stars 102000000-3 7 1
Cosover-Love 0202101002-8 11 0
Cosover-Love 0000200221-7 15 0
West Side A. C. 32040200X-11 12 1
Comrades 022401000-9 12 1
R. H. E.
Comrades 032003000-8 9 1
Sokols 000000000-0 4 1

John Petrovic, Publicity and Business Mgr.

Swiss Protect Eagles

Various bird clubs in Switzerland announced that they would pay an indemnity to any farmer who loses poultry or lambs by being carried off by eagles.

The object is to save from total extermination these picturesque birds which are fast being driven from this mountainous country. The peasants have been shooting the eagles because they say they carry away lambs and poultry. As a result only four birds have been seen by the mountaineers in the Graue Horner, Saentis and Schwytz districts since the close of the World War.

Costs Nothing

Jones: I was thinking of buying a motor car, Bill.

Bones: You have no money.

Jones: That's nothing, man; it doesn't cost me anything to think, does it?

Ad Smiles: As disillusioned as the girl who played up to the professor all year, then received a flunk in the course.

Inter-Lodge Basket-ball

The St. Clair Bathhouse Council at its last meeting discussed Inter-Lodge basketball to be run on the same principle as the Inter-Frat; this was stressed by the chairman at the last meeting. He also called attention to the fact that the lodges should go out and get basketball players now, and not stock up with them just before the season opens. Six teams have already signified their intention of joining the proposed league circuit. It is important that the SSCU lodges that have any intention of joining this basketball league begin looking for material early and not do as they have done last year, the three teams barely getting under the wire, in fact there was some doubt as to their entry into the league.

The New Era will take it upon itself from time to time to remind the SSCU lodges in order to prevent such laggyard intention as that of last year.

Getting Acquainted

Adolph Brezovar, G. W.'s Left Fielder

Cleveland, O.—Fellow members, this will introduce the George Washington left fielder, Adolph Brezovar. This lad can easily be termed a "Vosnik" of the Inter-Lodge Baseball League. He covers the position assigned to him with the ability of a major league player. As long as the writer has known Adolph, his favorite sports have been baseball, basketball and football. If you will recall last season, Adolph played a nice game of ball and did some very fine stick work. To the writer's knowledge, Adolph has the left field position in his hands and will play that left field territory as long as the G. W.'s have a baseball team. Adolph is taking great interest in the work of the lodge and is confident that they can do what they failed to do last season, and that is to bring into the lodge the 1931 Inter-Lodge title. Go into it, you do your part and we'll do ours. Work together and fight together and you'll win.

Friends, after coaxing a narrative out of Adolph, he told me that Jimmy Marincic did not complete his story by a long shot, so here's the rest of it:

As you will recall, our trip was to the South Sea Island of Tahiti and of our return to home sweet home, dear old Cleveland. Pardon us tropic tourists, fellows, if the "high and briny" sometimes slips over a salty operation on our befogged memory glands, but never wish for the life on the ocean wave, or a home on the bounding deep. Well, boys, remember that old sea song, the one that the four bedbugs sang in the maid's room? Friends, I never saw bedbugs at work before, but I did see them while on water, and more water. The four bedbugs had made a raft out of matches when the maid tried to drown them in the washbowl. I never felt greatly in sympathy with those cunning little quilt-cooties, nor really understood them until after doing a few weeks on one of these ocean-going rubberneck busses.

After watching these little creatures for a few days I soon learned what ailed them. You know it was the funniest thing I ever heard of, a bedbug baseball team, and these four were managers and wanted to play. I consulted Red and Jimmy and also myself and decided that we would be the spectators while they played against their fellowmen. Jimmy's quilt was used for a baseball diamond, and what a ball field it made; only Jim didn't approve of it, but we held him back from kicking and allowed him to be the "umpire." These little creatures, who crawl around in the dark of the night and give you a little squeeze now and then, certainly could play ball. Jim called what he saw (I don't understand how he ever could see only one ball). When the game had gone into the ninth, the score was 5-1, and in the tenth inning, with bases loaded a baby bedbug, the cutest I ever saw, same to the plate and crashed a four-bagger into deep center, the game coming to a close at 9 to 5 in favor of the supposed-to-be four victims of the washbowl.

"Lefty" Jaklich, No. 180, SSCU.

The Reason

Doorkeeper (to youth who has arrived late at concert): No, sir, during the singing I dare not open the door.

Youth: Ah, perhaps it is as well to be careful. Some of the audience might run out.

MLADINSKI ODDELEK -- JUVENILE DEPARTMENT

Gustav Strniša:

SODNIK MARTIN

Sodnik Martin je bil velik, suhljat gospod brez brade in brk. Sključeno se je držal. Mrko je gledal izpod svojih zlatih očal. Vendar je bil dober človek. Bil je znan lovec. Kadar je kdo priredil lov, ga je vedno povabil. Sodnik se je rad udeležil lova, čeprav ga se nihče ni videl, da bi ustrelil zajca ali kako drugo divjačino. Medtem, ko so drugi lovci zasledovali uboge živali, je Martin samo opazoval življenje v gozdu. Lajal je za zajci in jih gledal, ko so plašno bežali pred njim.

Najbolj se je razveselil divjega petolina. Opazoval ga je v zgodnjem mraku in se veselic njegovega petja in krasnega perja. Da bi ga pa ustrelil, to mu niti na misel ni prišlo. Nekega dne sta prišla k sodniku dva kmeta. Tožila sta drug drugega, čes, da je široka živa meja, ki rase med njihovi poljema, last samo enega izmed njih. Kmet Blaž je trdil, da je meja njegova. Kmet Andraž je pa ugovarjal in dejal, da meja Blaževa še nikoli ni bila, temveč vedno samo njegova. Prošla sta ga, naj jima pravdo razsodi kakor je pošteno in prav.

"Bomo pa prišli na lice mesta pogledat!" je odločil sodnik in ju odločil. Razpisal je res razpravo in določil dan.

Tisto noč, preden je odšel na komisijo, ni dolgo mogel zaspati. Mahoma je videl, da so se odprla vrata njegove spalnice. Na pragu je stal majhen fantiček prijaznega obraza. Sodnik ga je pogledal in se mu nasmehnil. Kako tudi ne? Deček je bil tak kakor drugi otroci. Le usesa je imel popolnoma zadržane roke, tako rad bi zgrabil dečka za usesa in ga dvignil kakor zajčka kvisku. "I, kaj boš vendar ti povedal, deček dolgovih?" ga vpraša.

"Jaz sem pastir divjih zajcev in njih gospodar. Vsi lovci so moji največji sovražniki. Le tebe imam rad, ker se nisi nobenemu zajcu upihnil življenja. "K tebi sta prišla dva kmeta zaradi moje. Tista meja je gosta in zaraščena, da nihče ne more skozi. Zajci se na vsem polju ne morejo tako skriti, kakor v tisti meji. Tam jih še psi ne dobe, ker je meja pregošča zaraščena s trnjem.

Zdaj jo hočeta tista dva kmeta zase. Meja pa ni last nobenega izmed njih. Občinska je. Le pogled prejšnje stare mape, pa boš videl. Poleg polja onih dveh kmetov ima občina kos travnika, ki je podaljšan v isto živo mejo, katere je zaklinjena med njuni njivi. Merjevec je to preželi, ko je risal novo mapo. Zdaj si lastita mejo kmeta. Posekati jo hočeta in uničiti zajcem njih pribelžiče in skrišališče. Sodi pošteno in ne bom te pozabil!"

Ko deček to izgovori, zgine. Sodnik sam ni vedel, ali je bilo vse skupaj res, ali se mu je samo sanjalo. Preden je odšel naslednji dan na ogled, je res pregledal staro mapo in se kar začudil.

"Vidiš, vidiš! pa je res nekaj na moji sanjah!" je dejal in odnesel mapo s seboj.

Oba kmeta sta čakala na njivi. Vsa je imel svojega odvornika s seboj, prepričan, da mora zmagati. "Za vas pa slaba kaže!" ju je pozdravil sodnik. S seboj je imel geometrija, ki je še enkrat pregledal mapo in dejal:

"Ta vražji županov oče je najbrže molčal, ko je merjevec napravil napako in preželi, da je ta žive meja občinska last. Vidva se kar obrišita!"

Odvornika sta se žalostno nasmehnila, saj je šla pravda po vodi. Kmeta sta se jezno pogledala. A sodnik je razsodil, da je meja občinska last in nimata nikake pravice do nje.

Naslednji dan ni bilo sodnika doma. Njegovi kuharici je prinesel majhen deček mladega zajčka, čes, da je za gospoda sodnika. Ko je prišel domov in zajčka zagledal, ga je prijel za uhlje in mu dejal:

"Ne boš se, dolgovice! Takoj boš prost!" Z ga je odnesel na svoj vrt. Izpustil ga je, prepričan, da bo zajček pobegnil v polje.

Drugi dan se je zgodilo prav tako. Popoldne se je pa šel sodnik na svoj vrt izprehajati. Ko došpe do konca pesene poti, začuden odstopa. Dva mla paglavca se igrata na vrtu. Pred seboj imata v pesku začrtano mrežo in igrata "špano." Eden ima črne kamenčke, drugi bele.

"Kako sta vendar mogla na moj vrt?" ju vpraša sodnik in se jima približa.

Dečka sta skočila kvisku in zaploskala z rokama.

Tedaj se v pesku zarisana mreža jame večati. Preden se sodnik dobro zave, se spremeni v velik splav, steza pa v široko reko. Splav se zmanja in splava s sodnikom vred po reki. Dečka pa veslata in ga prijazno gledata.

Splav obstane pred visoko votlino. Vsi trije vstopijo.

Gospod Martin se znajde pred malčkom z zajčjimi uhlji. Deček ga tako prijazno pozdravi in se dobrodušno nasmehne, da mu še uhlji vztrepetajo.

"Kakal sem te. Kaj zahtevaš za svoje plačilo?" vpraša deček.

Sodnik se brani:

"Nicasar ne maram! Dolžnost sem izpolnil!"

Deček ga pa kar presliši in pripoveduje:

"Tu imam čisto zdravilnega vina. Če ga izpiješ ne boš nikoli bolan. Morda si želiš raztrgani klubok podenji-mozičica. Če ga pokriješ, se odnese veter kamor želiš. A tukaj je škata izvrstnih smotk. Vedno je polna, pa če jijn

The Boss Fisherman

HE is certainly rightly named, as there is no mistake about his being the boss fisherman of the tribe; he does not have to sit on a bank with a hook, line and pole, and fight mosquitoes, while waiting for some fish to come along. Neither does he have to bait nor does he have to content himself with only the particular fish that chooses to "bite," but he takes his station on a dead limb overhanging the water and selects the one that appeals to his fastidious taste.

He is not at all retiring in his habits and it never enters that head of his, that sadly needs a comb and brush, to hide from the humans that invade his domain. Instead, he seems to want to make himself as conspicuous as possible, by passing back and forth—up and down the stream and sounding his raucous rattle with every wing-beat. He appears to resent the presence of the man on the bank. He has effectively shattered the common belief, that to be a successful fisherman, one must be very quiet. Keeping up an ear-splitting clatter is second nature with him. The muscles of his wings and his vocal cords seem to be geared together, for the instant he puts one in motion, the other responds—and the response is anything but melody.

When he goes fishing, there are no ifs and ands about it, as he is de-sure of a catch, provided there are any of the finny tribe in the neighborhood. He perches on an over-hanging limb, or on an upstanding snag above the water and patiently waits for his dinner to come swimming his way. At exactly the psychological moment, he drops from his perch, as if shot—there is a splash, an under-water struggle, and he appears as dry as a chip, returning in triumph to his perch with a shining fish firmly clamped in his beak.

That part was all easy enough, but swallowing his prey is where the trouble comes in. If the fish is of a size that can be taken at a gulp, well and good, but if not, it is neither well, or good. He first kills his catch by striking it against the branch. Then he attempts to start it down, head first. But the fins catch in his throat and he gags and squirms and brings it up for another try. The many efforts to land the fish in the stomach where it belongs, and the grim contortions he indulges in, are too funny for words, but it is anything but funny to the principal actor in the little comedy.

Most birds prefer the softest material they can find for the lining of their nests, but this curious fellow collects all the fish bones and scales that are disgorged, being indigestible, and lines the nest with these. A prickly cradle for the half-naked fledglings, one would imagine.

True to their love for the water, they usually select a sloping bank from some stream, or pond, for the bringing up of the family. With infinite labor, they dig a tunnel in the bank six or eight feet deep, and at the end a small living room is hollowed out. Here the four or six pure white eggs are left. The birds become much attached to these river-bank homes and

se toliko popušiš.

"Izberi si, kar hočeš! Ne brani se! Jaz nisem navaden zemljan. Če ne sprejmeš mojega daru, ne boš srečen!"

"Če je pa že tako, bom pa vzel!" se je odrezal sodnik in modroval: "Čaše zdravilnega vina ne potrebujem. Zdrav sem kakor riba. Da bi me veter nosil okoli tudi ne maram, saj imam urne noge in veselo srce, ki je srečno v naravi!"

"Ampak smotke, tiste smotke bi pač ne bile napačne!"

"Sam si izbral!" odvrne deček in mu izroči škato.

Naslednji trenutek je pa sodnik spet sam doma v svoji sobi. Poleg njega stoji odprta škata smotk. Takoj si pripali eno. To vam je bil okus in voni kakor bi vijolice duhali!

Zdaj je bil gospod Martin še bolj zadovoljen kakor prej. Veselo je pušil svoje smotke in razsojal pravde, dokler se ni postaral.

Pa je zabila tudi njemu zadnja ura. Sam je ležal v svoji sobi. Odprla so se vrata in nekdo je vstopil.

Sodnik se je razveselil. Bil je deček z zajčjimi uhlji.

"Sam si izbral! Zdaj bi si lahko pomagali, pa si rajši vzel tiste smotke!" je rekel deček in ga mlo pogledal.

"Če je človek zdrav, ne pomisli na bolezen!" ga zavrne gospod Martin.

Deček se mu nasmehne: "Samo kapljico čudežnega vina ti smem dati, da boš lažje umrl." Ze dvigne drobno čašico in kane kapljico sodniku v usta.

Martin se zadovoljno zasmeje: "Zdrav sem! Zdaj pa popušim takoj še smotko!"

Prizge jo in se udobno vsede. Prav tedaj pa pristopi smrti in starček umre tako lahko, da niti sam ni vedel, kdaj je bilo po njem.

Na pogreb so prihiteli sodnikovi sodniki. Vsi so stikali okoli in iskali njegovo cigarnico, pa je niso našli. Deček z dolginimi uhlji jo je namreč vzel spet s seboj. Za mrtvaškim sprevodom je korakal tudi on. Ko so se ljudje na pokopališču odkrili, vsi je deček spoznal, da se tu odkril. Vsi so videli njegove smešne uhlje. Nekdo ga je hotel kar zanje zagrabiti. Pa je prasinilo in čudni deček je izginil.

("Mladi Jugoslovan.")

Manica: NA GODOVANJU

Brodnikov Cenc je razun svoje dobre mamice gotovo najbolj ljubil staro Zličarjevo mater, blago ženo in precej premožno posestnico v vasi. Saj pa je bila ta ženska tudi res tako dobra Cencu in vsem revnim otrokom, da je upravičeno zaslužila ljubezen, ki jo je bila deležna pri mladini v toliki meri.

Zličarjeva mati je imela svojčas štiri otroke, dva sina in dve hčerki, toda na njeno brezmejno žalost so ji v zgodnji mladosti pomrli vsi in ko jim je potem prav kmalu sledil tudi njen mož, je ženska pričela živeti zelo samotarske dneve. Zamotilo jo je pridno delo in ljubezen do otročičev, katere je—kot nekako nadomestilo za svoje umrle ljubljence—vedno rada imela okrog sebe ter jih razveseljevala s kakim malim darom. Zgodnje sadije, ki ga je imela mnogo na svojem obširnem vrtu, so otroci vedno prej pokušali nego ona sama in Zličarjevega okusnega kruha so bili njeni prijateljski čestokrat deležni.

Otroci so ji izkazali svojo pozornost in hvalečnost vsako leto na predvečer njenega godu. Zapeli so ji otroško podoknico ter ji potem čestitali kakor je pač kdo vedel in znal.

Nekoč je naneslo tako, da je god Zličarjeve matere padel na ponedeljek. In tedaj so se otroci zbrali v nedeljo proti večeru pred njenimi vrati. Brodnikov Cenc je bil nekak voditelj vse ceremonije, na kar je bil seveda zelo ponosen.

Toda tisto popoldne se je Zličarjeva mati neke precej zamudila, vsled česar se je slavlje tako zakasnilo, da je bilo že treba nazgati luč.

Otroci so odpeli in čestitali. Slavljenka jih je posadila okrog ogromne mize ter jih pogostila z raznimi sladkimi dobrotami.

Cencevce ob so bile neprestano uprte tja na sredo mize, kjer so bili v veliki skledi naloženi tako čepi rumeni krofi, kakršnih Cenc ni videl še nikoli. Oj, da bi jih smel sam nekoliko potipati, pa bi bil že zadovoljen!

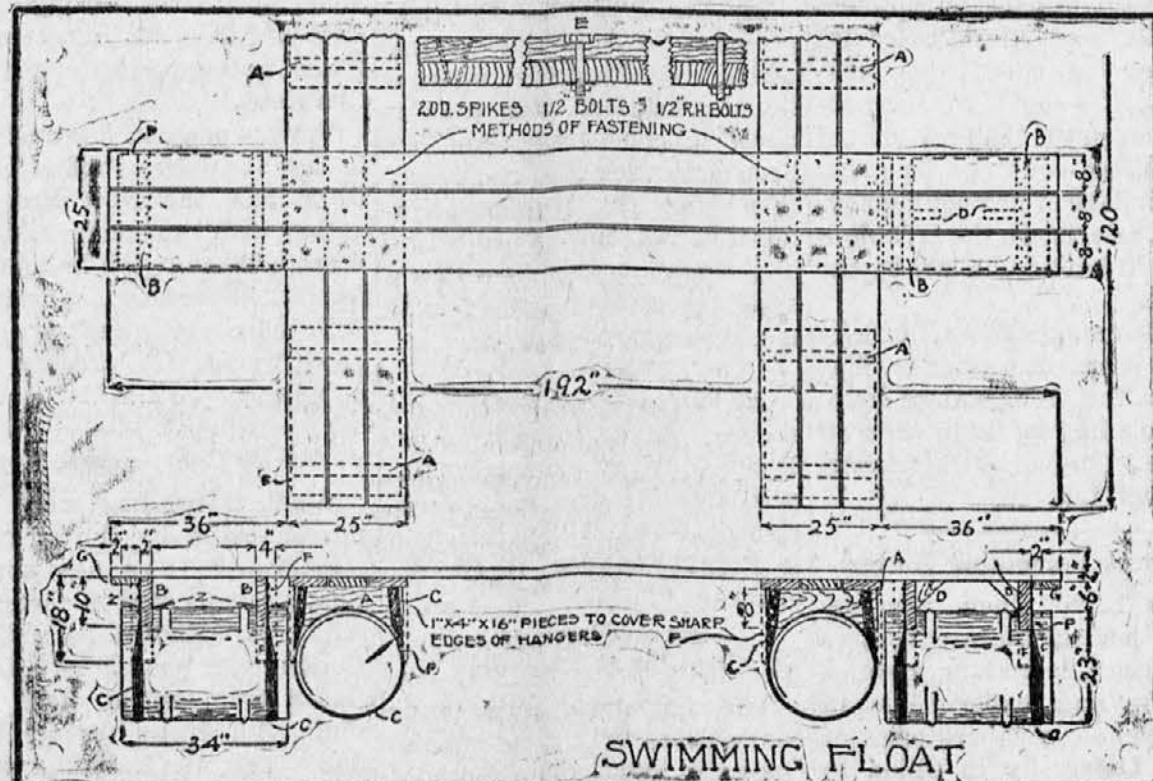
Tedaj pa se je zgodilo nekaj, kar je mlade pogoščence za hip prestrašilo. Najbrž se je vroče petrolejke dotaknilo kaj mrzlega, kajti cilinder na luči se je razpočil. Otroci so se združili, gospodinja pa je hitro stopila k luči, jo s pihom ugasnila in rekla pomirjevalno: "Nič ne bo hudega. Le mirni bodite in počakajte nekaj trenutkov v temi. Takoj prinesem drugo luč."

Nato je odšla v kuhinjo. "Joj," sine Cencu v glavo, "ne vidi me nihče. Zdaj hočem potipati vabljive krofe!"

In že stegne roko. Toda kako se pre-

turn to them year after year.

In ancient times the kingfishers, or halcyons, as they were called, were invested with many superstitious fables, one of them being that they built a floating nest on the sea and that they possessed some mysterious power of stilling the waves while the eggs were being hatched, so it is that we have the term "halcyon days," meaning clear, fine weather.

THE HANDY BOY AT HOME
BY CHARLES A. KING,
STATE NORMAL SCHOOL, PLYMOUTH, N. H.

"Handy boys" living near lake, ocean or river shore or in an organized camp, either working alone or under supervision, will find this float an interesting piece of work, for it contains many pleasant summer days.

Secure six tight oil barrels, galvanized preferred, though if black iron barrels are given a heavy coat of asphalt or coal tar before hanging in place and each year thereafter, they should last several years and may be replaced at any time. For platforms we shall need 3 2"x8"x16" and 6 2"x8"x10" 0". For hanging blocks A we must have 8 2"x8"x23" (or the diameter of the barrels) and 4 blocks B 2"x10"x23". Cut an arc of a circle of the same diameter of the barrel from the bottom edge of each block, leaving 4" and 6" above the arc, according to the width of each. The twelve hanger irons C should be of at least 20-gauge galvanized iron, 2" wide and long

THE JUNIOR COOK
PINEAPPLE SALAD

Wash, pick over one head of lettuce. Wrap in a clean cloth and put in a cool place for at least two hours.

Open a can of sliced pineapple and drain off the juice. This can later be used for a gelatine or for a pudding sauce.

Crack and pick over six large nuts. Put into a bowl—
4 tablespoonfuls of vegetable oil.
3 tablespoonfuls white vinegar.
1/3 teaspoonful salt.
1/2 teaspoonful paprika, and set in a cool place.

Just before the salad is to be served, arrange the leaves of lettuce on cold plates. This recipe makes eight platefuls. If fewer are needed save some of the pineapple slices and lettuce for another day.

Put one slice of pineapple in the center of each plateful of lettuce. Sprinkle the nuts over the top. Beat the dressing ingredients. Pour over the salad and serve at once.

straši, ko zgrabi za vse polno rok, ki so posegle v skledo prav iz tega namer- ali pa je kdo hotel celo kak krof "suniti"—kdove.

Cenc brž odmakne roko. Med tem pade nekaj krofov iz skledi na mizo in kaj. Namuza se in vpraša smejljive: "Ali si je morda kdo izmed vas že kak krof prisvojil?"

"Jaz ne, jaz tudi ne," se pridno oglasa- jo drug za drugim.

"No, potem je prav. Saj so namenjeni vam," je rekla gostiteljica z mehkim glasom. "A vendar bi ne bilo prav, če bi vzeli same. Zdaj pa le po njih! Kolikor je vas, toliko je krofov. Alo, vsak enega!"

Otroci so na svoje vglavo veselji vzeli vsak svoj krof ter se kmalu nato prav lepo poslovlili od blage gostiteljice. A vendar jim srce ni bilo tako lahko kakor druga leta. Zavedali so se, da nekaj ni bilo prav, da so bili zasadeni in da to ni bilo lepo. Beseda jim kar ni šla iz ust.

To mučno tišino je prekinil Cenc, ki ga je na skrivaj trlo prav tisto kakor druge. Seveda ni hotel izdati, da je bila tudi njegova roka v skledi. Ko so stali zunaj na cesti, je rekel trdo: "Nič ne vprašam, kdo je v temi segel po krofih. Ampak samo toliko rečem, da v bodoče prijemajmo krofe pri luči, ali pa nič!"

Po tem solomonskem Cencevem poku so se mladi navihančki razbežali na svoje domove.

("Mlado Jutro.")

The Indian Rebellion

"ARE these Indians living on the reservation real Blackfoots?" queried Hal, who had come West to visit his cousin for the summer. "Or are they half-breeds?"

"They're real," replied Chick. "So real that they still live in their own way, just as they did before America was discovered."

"I'd like to visit the tribe and stay overnight in one of the tepees," said Hal. "That would be a thrill for me."

"It would be for anybody," was the reply. "But as far as I know, nobody's had it, because the Blackfoots hold a dislike for the white man and Old Chief Long Smile doesn't allow anybody even to visit the village in the daytime."

"But can't we ride to the top of a hill and just look at it?" queried Hal.

"I guess there's no law against that," answered Chick. "Jump into your saddle and we'll climb the foothills to the top of the ridge."

The two boys mounted their horses and started up the narrow and rocky path. At an open spot halfway to the top they stopped for a breathing spell. Suddenly Hal gave a cry of surprise and pointed down in the valley to where a group of riders were entering the pass which led into the reservation. They were dressed alike and the horses were in military formation with a leader in front.

"It looks like a troop of U. S. cavalry!" he cried. "But it can't be, 'way out here!"

"Why not?" queried Chick, with a laugh. "They may be soldiers going from Fort Monroe to Fort Pierce two hundred miles away. But what I don't understand is why they are going into the reservation. That may cause trouble."

"Perhaps it's a short cut," surmised Hal. "Anyway, it might be interesting to watch them pass through the village."

He spurred his horse into action and with Chick following him, he made his way to the summit of the ridge. They sat motionless in the shadow of a large tree. Before them was the Blackfoot Valley, with the river winding through from end to end. Long wisps of smoke curled lazily from the tepees that formed the Indian village; while beyond was the mountain gap through which the Blackfoots could reach the plains to the east.

"The village looks deserted," said Chick. "Perhaps the warriors are all out hunting."

For reply Hal caught him by the arm.

"Look!" he cried, in excitement. "What's that coming through the gap?"

Chick shaded his eyes and then joined in with an exclamation of wonder.

"It's a stage coach!" he cried. "But I thought there were no more stage coaches out West?" replied Hal.

"So did I," Chick answered. "But we've got to believe our eyes. Let's go down and ride along with it for a ways."

"Wait a minute," Hal cried. "I see

the Indians coming out of ambush. They're all together in a band, and I believe—why, it looks as though they're going to attack the stage coach."

"That's nonsense, Hal," replied his cousin. "They don't do that any more!"

But in another moment he had to change his opinion, for the Indians had rushed in on the coach from all sides, and had fired the first shots. There seemed to be passengers in the coach as well as a number of men riding on top of it, for they began to fire back at the Indians.

"I can't believe it," said Chick. "This must be only a game of some sort."

But just then two of the Blackfoots were hit by bullets, and they fell screaming from their horses.

"It's real, all right," he decided. "What will we do?"

He did not wait for a reply, for his mind was made up. He turned his horse's head so sharply that it reared high into the air on its hind legs.

"Where are you going?" cried Hal. "I'm going to warn the cavalry," was the reply. "Let's hope we'll be in time."

In another moment both boys were galloping recklessly down the trail, giving their steeds free rein, only checking them when they stumbled down the mountain and across the plain and when they got to the pass they saw with relief that they were in time, for the soldiers had not yet gone beyond the entrance of the pass.

They told what they had seen to the major in command, who immediately gave the order to gallop into the reservation. As they came into view of the attack, the major rode over to Hal and asked him if he were armed. Hal told him no, so he handed over a gun.

"It's loaded," he said. "But there's no extra ammunition. It'll be a short fight, though, for the Indians are no match for us. Follow me and keep low against your horse's neck."

They charged into the thickest of the fight, where a group of Indians had taken refuge behind a copse of trees and were sending shots and arrows both toward the defenders of the stage coach. These savages were dispersed first, and while some of the soldiers gave chase, others began to fire at the fighting line of Blackfoots circling the coach.

"Let's make for the center," cried Chick. "Then we can turn our backs to the coach and fire with better aim!"

The two boys broke away from the unit of cavalry and charged for the stage coach, but a moment later found themselves pursued at close quarters by two Indians. Hal turned in his saddle to fire a shot, and as he did so he gave a gasp of fear, for both Indians had guns aimed directly at him. As he looked, they pulled the triggers and the weapons were discharged point-blank in his face.

To his surprise, he felt no shock nor pain, nor any blood when he drew his hand across his face. Then a strange thing happened. For no reason at all, the two half-naked warriors gave cries of pain and fell backward from their horses, as though hit at close range by deadly bullets.

The battle seemed to stop as though by signal. A man dressed in white flannels came out from behind a clump of bushes, held up his hand for silence and said:

"That was a fine scene, boys, but the riding was too tame. Take the stage coach back into the gap and bring it down the trail again. The Blackfoots will attack just as they did before, but when the time comes for you soldiers to ride in, I want you to come in as if this were the real thing and you meant business."

Hal stared at this man in amazement.

"Who is he?" he asked the major. "He's the director," was the reply. "Of what?"

"Of this moving picture we're taking of western life as it really was," the major laughed. "I'm not a real army major," he went on to explain. "I'm a movie actor, and my wife and little girl are supposed to be passengers in that stage coach."

Just then the director came over to the boys.

"You two lads were all right," he said. "But if you're going to act with us, you'll have to put on a cavalry uniform. You'll find some extra ones at the hut in the village. Ride over and tell my man there to fix you up."

"But how about Chief Long Smile?" queried Chick. "Will he like it?"

"Like it?" laughed the director. "Don't let that worry you. After persuading him for five years, we finally got him to agree to use his tribe and his reservation for taking this picture, and after finding out what fun it is, he's as happy as a child."

"Just likum old days," grinned Long Smile. "White boy come stay my tepee and live like Injun brave. Likum?"

Chick nodded gravely. "Likum," he said.

And that was the beginning of a friendship that lasted all that summer and seems due to last for many summers to come, for the friendship of an Indian is as true as the course of a ship steered by the North Star. When Hal left the West to go back to school, he had to promise Chief Long Smile that he would return the following year.

"We mak'um picture Injun massacre," grinned the chief. "Me wantum

Mile Klopčič: FABRIKA

Nekoč sem naprosil očeta, da bi me odpeljal na tovarno je vzel. Hotel sem videti, kam hodi moški vsak dan.

Vedno ponavlja mi mati: "Tudi ti trpel, tudi ti boš kot oče tvoj nosil tvoj dlan."

In ker nisem razumel teh besed, sem šel z očetom in sva obiskala fabriko.

Svit mi je, ko da odkril sem novo svet, kjer doma je trpljenje veliko.

Počez in navzgor so hiteli široki jermeni, gonili so silna in majhna kolesa, ki se vrte neprestano, pomladi, podnevi, ponoči—večna živa telesca.

Iz strojev, železnih teles, je prišlo klaplalo, to stroj se znoji od vročine vroč, iz strojev je sikalo, pelo in glasno ščalo — o to je dom krika, to je hiša hudega dela.

"Vidiš, moj sinko," je oče dejal, "v tvoj vrt vrti vsak dan stroji, če bi govoril ti dneve, nikoli ne povedal, kako neizmerno vsak dan trpim."

Siroji hitijo, jaz hitim z njimi osem ur, dolgih ur dan za dnem. Silahna ura hrbit ukripi mi, a dopočiti se v delu ne smem.

Tisoč nas je, ki ob strojih stojimo, tisoč nas je, ki imamo žuljavne roke, tisoč nas je, ki le v strojih strmišmo, a zunaj neke je pomlad in solnce.

Ko sem se vrnil domov, sem v svoji vrel: "Zdaj razumem, kaj mi ponavljaš dan: jaz sem očetov sin, zato tudi jaz trpel, tudi jaz bom kot oče moj nosil tvoj dlan."

Picnic days are here again, let us slip away; Wood and field are calling plain, "Come to me and play!"

Let us pack a lunch and go Out where Summer dwells; She has lots of room, I know, "Round her hills and dells."

We will pick a nice spot out By a singing brook, And you kids can run about, Papa read his book.

And we'll spread our table there Underneath the trees, And on grassy couches rare Stretch ourselves at ease.

We will spend the long bright Idling in the sun, Joying in the trees and flowers Till the day is done.

Marij Skalan: MLADO POLETJE

MLADINSKI DOPISI

Contributions from our Junior Members

A DOG'S LIFE

When I was born, I was a cute little puppy. While I was still young, I was given to a little boy. He and his friends petted me and fed me so much that I didn't have to wish for anything. This went on for a month and then the little boy wanted something else. He forgot to feed me, and when he saw me he would kick me. His mother and father scolded him for treating me like that, but the little boy didn't care.

The parents decided to give me a new owner and I barked and barked because I didn't want to go. In my new home I had no freedom. I was tied whenever I was outside and when I was inside I was watched closely. I yearned to play with the children, but they wouldn't let me. I was kept for a watch dog and at nights I whined and was awake, yearning for my old master.

These people thought I was no good because I barked too much and was of no use. The next day I was in a new home. I was again to be a watch dog, but to two mean looking men. I was tied with an old rope and with a few rags and pulls I was free. I ran until I was tired because I didn't want to be caught. I laid down to rest as the sun was setting. I smelled smoke and followed the scent and came upon a camp.

"Tramps, no doubt," I thought. I went closer and saw no one. At last two men appeared and I saw that they were my last owners. They opened a package and I saw a piece of steak. My hunger increased at that smell. The men again went to chop more wood and I began to eat the steak. I wasn't finished with the second piece when the men returned. I took the piece and ran for shelter. The men came after me, but passed me. I then started back to my old master.

On the road a group of boys started to throw stones at me. I was tired but I kept running until the boys stopped. In front of me was a large dog, which I liked right away, and he told me not to be afraid, that he would protect me. He could not bring me home with him, but he said that he would see me soon. I found my first home and crawled into the barn. I looked out and saw another dog. I let out a whine and the dog came running to the barn. I found that it was my new friend. The following days I shared his food and not once did I see the little boy.

One night I was awakened by some barking. My friend needed me, and when I went I saw him have a man and a dog. I started after the fleeing man and finally got him in the leg and held so tight he couldn't get loose. Soon men came running and took the man away. I went back to my friend, until he was shot. I whined by his side until he died. I looked and found my master and was happy to be safe.

I ran into his arms and he whispered to me, "Good old puppy, you saved my life, you and I are going to be the best of pals from now on." He meant it, for now I'm an old dog, and my master is always kind to me.

Mary Chanko,
No. 66, SSCU, Joliet, Ill.

A SECRET

Fred had just graduated from college and was home on his vacation. When he entered college his father promised that he would tell him a secret when he would graduate.

He watched for a time when he could find his father alone, but his father seemed to be busy all the time. Finally the time came and he asked about the secret.

"I'm too busy now, son, you'd better focus on your studies," he answered. Fred found his mother, but she also made an excuse about telling the secret. She was curious about the secret and why his parents were too busy to tell. He went out on the porch, where he found his grandmother. He asked her and she told him to come with her.

They went to grandmother's room and she began to lock the door and look everywhere to see if someone was around. Then she went to the bed beside him. His grandmother leaned forward and whispered so that he could hear:

"There is no Santa Claus."
Submitted by Josephine Chanko,
No. 66, SSCU, Joliet, Ill.

THAT GOOD OLD FAIRY TALE

One day when I didn't feel like going out to play, I sat in the house reading a fairy tale. The usual tale of the heroine who dashes into the hero and starts on the homeward stretch.

Fairy tales aren't for boys of my age, but, heck, this one was so interesting that I called my friends, Gavin and George, and we read it together. I was so interested that I went outside and was greeted by a volley of questions and an exclamation for my unquestionable conduct.

I calmly changed the subject by saying, "Well, boys, what about a good game of ball?" They interrupted me with questions to me.

"Now, sweetheart, will you explain why you failed to respond to the first call?" Nicely, of course, but he gave me a sharp dig, so I was obliged to answer, "Reading." I had my fifth shirt on and the ground wasn't any too dry.

My answer disgusted George, so he got up and Gavin persisted. My reason for being interested in fairy tales, what he began to poke me, "Reading." "Stories," I answered, but the pokes

DOPISI

Bridgeville, Pa.

Veliko se čita o problemih bolniških skladov v glasilih raznih naših podpornih organizacij. Čita se o izčrpanih skladih, o nakladah itd. Razmotriva se o vzrokih, zakaj je toliko članstva na bolniški listi. Iščejo poti, po katerih bi prišli skozi današnji krizo, ko smo večinoma suhih žepov (vsaj jaz za enega dobro vem), da ne bi bilo treba poleg rednega asesmenta plačevati še izrednih naklad.

Nas prejšnji glavni predsednik Anton Zbanič je nedavno precej na široko opisal svoje mnenje v tem oziru in pozvil članstvo, oziroma glavni odbor, da za nedoločen čas obrne podporo atletičnega sklada v podporo onemoglim in brezposelnim članom. S tem priporočilom se jaz popolnoma strinjam.

Drugega priporočila naj bi bilo, da varujemo naš bolniški sklad, dokler smo zdravi. Varujemo pa tudi naše zdravje, dokler ga imamo. Ako je enkrat izgubljeno, ga ni vselej lahko najti. S tem bomo koristili sebi in seveda tudi našemu bolniškemu skladu. Večkrat slišimo tožiti enega ali drugega bolnika, da če bi bil še enkrat tako zdrav kot je bil, bi se znal v bodoče bolj čuvati. Žal, da tako spoznanje večkrat prepozno pride. Res je, da vsakega lahko zadene nesreča ali bolezen, toda če se neko-liko pazimo, se marsikateri boleznijo lahko izognemo.

Težko je sedaj, ko se na vseh krajih toži, da dela ni. Toda, kadar imamo delo, ne smemo misliti, da mora biti vse en dan storjeno. Bodimo zmerni tudi pri delu, saj imamo čas biti v Ameriki. Tudi snaga je velikega pomena za zdravje. Če je obleka zakrpana, ni nič grdega, grdo pa je, če je umazana in nesnažna. S primerno hrano si

little of the conversation. "Yes, I think that dog ought to be shot or killed," said Mr. Jones. "You're quite right, John. We'll kill it tonight. You'll help, won't you?" asked father.

"Oh, sure, you know me," answered Mr. Jones. I was very glad. Evening came and the dog was tied to a post in the yard. He was killed with a gun.

When I was older my mother told me that the dog had been poisoned and that was why he acted so queer. Amelia Peterne,
No. 2, SSCU, Ely, Minn.

Old man Hall, age 54, was the cruellest man in the village Kropf, but nobody knew it better than his two motherless daughters. Jenny was 9 years old and Amy 13. The two girls slept upstairs in a middle-sized room. The room contained electric lights, which were never used. The girls had to be in bed by 7:30.

The two talked until 10. Amy told a joke that made Jenny laugh. "What was that?" asked Amy. "A dark figure crept up the stairs. It was Dad!" He grabbed the heads of the two girls and pulled their hair. After finishing this, the old man told them to be quiet or he'd kill them. The girls cried and talked about revenge.

The next night the girls were unusually happy. They both went to bed and were anxiously waiting for Pa to come up. He soon came. He grabbed the usual place. What a surprise! The two girls had changed sleeping positions, so Mr. Hall grabbed two feet instead of two scalps.

Amelia Peterne,
SSCU No. 2, Ely, Minn.

Old man Hall, age 54, was the cruellest man in the village Kropf, but nobody knew it better than his two motherless daughters. Jenny was 9 years old and Amy 13. The two girls slept upstairs in a middle-sized room. The room contained electric lights, which were never used. The girls had to be in bed by 7:30.

The two talked until 10. Amy told a joke that made Jenny laugh. "What was that?" asked Amy. "A dark figure crept up the stairs. It was Dad!" He grabbed the heads of the two girls and pulled their hair. After finishing this, the old man told them to be quiet or he'd kill them. The girls cried and talked about revenge.

The next night the girls were unusually happy. They both went to bed and were anxiously waiting for Pa to come up. He soon came. He grabbed the usual place. What a surprise! The two girls had changed sleeping positions, so Mr. Hall grabbed two feet instead of two scalps.

Amelia Peterne,
SSCU No. 2, Ely, Minn.

Old man Hall, age 54, was the cruellest man in the village Kropf, but nobody knew it better than his two motherless daughters. Jenny was 9 years old and Amy 13. The two girls slept upstairs in a middle-sized room. The room contained electric lights, which were never used. The girls had to be in bed by 7:30.

The two talked until 10. Amy told a joke that made Jenny laugh. "What was that?" asked Amy. "A dark figure crept up the stairs. It was Dad!" He grabbed the heads of the two girls and pulled their hair. After finishing this, the old man told them to be quiet or he'd kill them. The girls cried and talked about revenge.

The next night the girls were unusually happy. They both went to bed and were anxiously waiting for Pa to come up. He soon came. He grabbed the usual place. What a surprise! The two girls had changed sleeping positions, so Mr. Hall grabbed two feet instead of two scalps.

Amelia Peterne,
SSCU No. 2, Ely, Minn.

Old man Hall, age 54, was the cruellest man in the village Kropf, but nobody knew it better than his two motherless daughters. Jenny was 9 years old and Amy 13. The two girls slept upstairs in a middle-sized room. The room contained electric lights, which were never used. The girls had to be in bed by 7:30.

The two talked until 10. Amy told a joke that made Jenny laugh. "What was that?" asked Amy. "A dark figure crept up the stairs. It was Dad!" He grabbed the heads of the two girls and pulled their hair. After finishing this, the old man told them to be quiet or he'd kill them. The girls cried and talked about revenge.

The next night the girls were unusually happy. They both went to bed and were anxiously waiting for Pa to come up. He soon came. He grabbed the usual place. What a surprise! The two girls had changed sleeping positions, so Mr. Hall grabbed two feet instead of two scalps.

Amelia Peterne,
SSCU No. 2, Ely, Minn.

bomo obdržali našo kri rdečo in zdravo; dosti je težnih in zdravih jstvin, ki so poceni. Ni vselej najboljša, kar je najdražje. In za domačo toniko včasih čaša dobrega groznega soka več pomaga kot koš medicinske. Seveda je tudi pri tem treba vedeti za pravo mero in se po isti ravhati. Najboljše zdravilo škoduje, ako ga jemljemo v prevelikih količinah.

Poleg tega tudi zdravju koristimo, če se ne bojimo sonca in njegove gorkote in se ne zapiramo v temne kleti. Pojdimo na sveži zrak in okopljimo se v solnčnem sijaju. Zdaj je sezona piknikov, ki spadajo med najboljše zabave. Na svežem zraku in v družbi prijateljev in znancev se zabavamo z godbo, petjem, prijateljskimi pogovori in s tistimi dobrotami, ki jih preskrbi pripravljani odbor.

V nedeljo 12. julija priredita godba iz Thomas Runa in pevsko društvo iz Canonsburga skupno koncertno veselico poleg Slovenske dvorane v Thomas Run, Pa. Rojaki vse tukajšne okolice so vljudo vabljani na poset te prireditve. Dovolj bo duševne hrane in tudi za uteho lakote in žeje bo skrbjeno. Igrala bo naša slovenska godba in donela bo naša lepa slovenska pesem, kot se ne sliši vsak dan. Slabši časi naj nikogar ne zadržujejo, kajti vstopnina na to koncertno veselico je vsem prostost. Pevsko društvo "Ilirija" začne izvajati svoj program ob treh popoldne. V solospetu bo odlični tenorist F. Česnik zakrožil odloček delavske himne: "Vi ste junaki, vi siromaki, v vas ima uprte ves svet oči!" — Na svidenje torej v nedeljo 12. julija pri Slovenski dvorani v Thomas Run, Pa.!

R. Pleteršek.

Chicago, Ill.

Vsem cenjenim članicam društva Zvezda, št. 170 JSKJ tem potem naznanjam, da se vrši naša prihodnja seja v sredo 15. julija zvečer, in sicer v navadnih prostorih. Seja bo zelo važna in je potrebno, da se je udeležite vse članice. Ni samo dolžnost društvenega odbora, da se udeležijo sej, ampak vseh članic, ker le, ako nas je več navzočih, se lahko kaj koristnega ukrepa v prid društva in Jednote.

Prosim tudi članice, da redno plačujejo svoje asesmente in se s tem izognejo neljubi suspenzaciji. In ne pozabiti priti na sejo 15. julija!

Sestrski pozdrav vsem članicam JSKJ, članicam našega društva pa: na svidenje 15. julija!

Agnes Jurečič,
tajnica dr. Zvezda, št. 170 JSKJ.

Pittsburgh, Pa.

Podpisani bi rad izvedel, kje se nahaja moj brat Anton Kranjc, doma iz vasi Čepno pri Št. Petru na Notranjskem. Pred nekako devetimi leti se je nahajal v Seattle, Wash. Od takrat nisem več slišal o njem. Ako bi kateri rojakov kaj vedel o njem, bil bi mu hvaležen, če bi mi sporočil, in seveda, če sam to čita, bi želel, da se mi oglasi.

Joseph Kranjc,
513—56th St., Pittsburgh, Pa.

Ogromen premogovnik

Kitajski inženirji in znanstveniki, ki so zadnje čase raziskovali premogovo polje v Hallung-kiangu, severna Mandžurija, izjavljajo, da se tamkajšni skladi premoga širijo sto milj daleč. Po njihovem mnenju vsebuje ta ogromen premogovnik najmanj 300 milijonov ton najboljšega premoga.

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

Tantalum se imenuje redka kovina, ki se smatra za najtrenejšo izmed vseh znanih kovin. Samo koncentrirana žveplena kislina se prime te kovine, toda le, če se kuha v nji.

Tantalum

O ZRAČNIH LADJAH

Tovarna kavčuka, "The Goodyear Tire & Rubber Co." je svetovno znana. Znani sta istota Goodrich in Firestone. Vse te tovarne so v mestu Akron, O. V teh tovarnah so zaposleni tudi naši rojaki. Tja hodijo delati tudi iz našega mesta Barbertona. Mesta Cuyahoga Falls, Akron in Barberton se namreč držijo skupaj in med njimi ni nikake naravne meje. Takih tovarn je tukaj še več, in ta kraj je takorekoč svetovno središče, kar se tiče izdelkov iz kavčuka.

Vsled tega imamo tukaj vsako leto zelo veliko obiskovalcev turistov. Posebno vabljiva točka za turiste letos je mesto, kjer gradi "The Goodyear-Zeppelin Corporation" veliko zračno ladjo za našo mornarico. Turisti v tisočih prihajajo tja iz vseh krajev in držav naše Unije.

The Goodyear-Zeppelin korporacija je oddelek tovarne Goodyear Tire & Rubber Co. Kdor izmed naših rojakov potuje v tem poletju skozi našo državo in blizu našega mesta, si lahko gredečo ogleda to že precej izdelovano zračno ladjo in delavnice. Nobene vstopnine ni in nobene sitnosti, le za "parking" prostor morate plačati 10 centov. Razume pa se, da v notranjost delavnice ne puste nositi fotografičnega aparata (Kodak Camera), niti ne puste, da tam kadite.

Ako pridete v Akron od severa, se peljite ven iz mesta južno po Akron-Massillon Road štiri milje. Ako pa pridete v naše kraje od juga, se peljite iz Barbertona po Springfield Road (Route 17), vzhodno iz mesta pet milj, pa pridete na mesto.

Prostor, kjer je delavnica (Airship dock) je poznan pod imenom "Akron Municipal Airport." Tam je postajališče tudi za zrakoplove in za manjše zračne ladje, ki jih lastuje in dela prej omenjena Goodyear družba. Za par dolarjev se lahko popeljete v zrak na enem ali drugem.

Seveda, največ ljudi pride tja ob nedeljah in največ akcije je tam na dneve. Prostor obsega 900 akrov in je last mesta Akron. Mesto je za ta prostor potrošilo že več kot dva milijona dolarjev, ker so prostor potrebno zravnali, je bilo potreba premakniti skoro dva milijona kubičnih jardov zemlje. Nekaj posebnega in vredno za pogledati je delavnica sama. Je to največja zgradba na svetu, taka, kjer ni nobene podpore (stebra) za streho in isto drži samo velik obok (velb). Poslopije je dolgo 1,175 čevljev, 325 široko in 211 visoko.

Poslopije samo je stalo čez dva milijona dolarjev. Notranjost "dvorane" obsega osem in pol akrov površine in kubična vsebina notranjosti pa je 45 milijonov kubičnih čevljev. Zadosti veliko torej, da se bi tam postavila precej velika vas. Sto tisoč ljudi gre lahko pod streho, ako je zunaj dež. Skoro vse članstvo naših slovenskih podpornih organizacij bi lahko tja spravili.

Znani Ripley pove v svojih "Believe it or not," da nenadna sprememba toplotne zraka povzroča tam notri oblake, kateri se tudi zgostijo in padajo dež. Podpisani seveda ne more jamčiti za vrjetnost tega, ker ob obiskih ni bil še nobenkrat priča kaj takemu.

Nekaj posebnega pri tej zgradbi so vrata. Vrata držijo na vrhu strehe skupaj jekleni klini 17 inčev debeli in šest čevljev dolgi. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane, so bili ti primorani se naturalizirati. Smešno je bilo, ko je nekdo pred nedavnim protestiral potem tukajšnjih časopisov, češ, zakaj se tam in še pri delu zrakoplova in precej, oziroma večina delavcev je Nemcev, ki so prišli nalašč zato sem iz Nemčije. Ker pa pri tem delu zaposlujejo samo ameriške državljane,

Rado Murnik:

JARI JUNAKI

PRIJATELJ PERUTNINE

"Ujhu! Živio dopust!" se je veselil Janez Tratar, gospod Morove stotnije vzorni trobentač, megle nega septembarskega jutra na dvorišču doljenštajerskega očanca in zapel po navepu vojaške budnice: "Vstan'te fantje, saj je že bel, bel dan!" — "Danes sem vam zadnjikrat trobental jutranjo pesem! Primaruha, saj sem že dosti lazil okoli, dnevni kaprol pa še več, da sva zbudila kompanijo, ki je razkropljena na vse strani po hribih. Samo še danes ga bomo markirali, potem pa pojdemo domov, domov! U-j-u-j-u-hu!"

Dasi niso pri polku pogrešali krepkoudnih korenjakov, se vendar s Tratarjem ne bi mogel meriti izlepa nihče. Mišice orjaškega moža so bile kakor jeklene in težko naloženi nahrbtnik je nosil tako izlahka, kakor prazno škatljico za užgalice. Velezpremijanjavi obraz mu je bil širok, starikav, in kadar so mu jele igrati mišice na njem, je sililo vsakogar na smeh. Tratar pa ni bil krepak samo na telesu, ampak tudi na duhu. Bil je biser svojega poklica, navihan, šegav, lahkomišen, vedno razposajen — kakor poprek godci. Poleg vojaških signalov je znal trobiti tudi marsikaj izvirnega. Uglasbil je lepo vrsto krasnih davorij, tako veselo menažno koračnico, poskočno koračnico za plačilni dan in za dirko v kantino, genljivo žalostinko za raport in dolgočasni zapor v vojašnici, presunljivo postno ali lačno večerno koračnico, pa še drugih takih nekaj. Mnogostranski umetnik je znal pa tudi izbornu na harmoniko in orglice.

Iz velikega senjaka so prihajali vojaki, še vsi pospani in trudni od silnih naporov velikih cesarskih vaj; večeraj so bili preganjali sovražnika od prvega zora skorajda do mraka, korakali še dolgo do prenočišča in kuhali menažo šele ob desetih zvečer. Otresali so si bilke in latovje s pomečkane, povaljane oprave in kap, mazali škornje, se ščetali, se umivali pri koritu, stoji pili kadečo se kavo. Mimo njih je hitel s svojimi knjižurami in dragocenimi rokopisi mozoljasti gospod računski narednik Hudournik, stotnije skrbna mati. Mudilo se mu je k stotniku.

"Še danes, potem pa adijo, trobenta, ljubica moja!" je vzkliknil Tratar iznova. "Bogve, kdo bo odslej trobil nate in ti pihal na dušo! In ti cesarska sukinja, adijo, le cela ostani! Bogve kdo se bo odslej v tebi potil mili domovini na čast in slavo! Jaz pa pojdem na Gorenjsko... Jutri bom že doma! Pozdravljen sedemnajsti! Serbus!"

"Ma bodi ga tiho?" ga je zdajci nahrulil Giovanni Cociancich, prostak-tretjeletnik. Škodoželjno je zamižal, namrdnil nos in kimal: "Odil ga boš tudi še na orožne vaje, udiča prekleto!"

Cociancich je bil dičen "patrioto" iz Trsta. Oče mu je bil Slovenec, mati pa Italijanka. Bil je suh, šibek dolgin s kodravimi črnimi lasmi, sanjavinimi in zaeno hinavskimi črnimi očmi. Oglođani žoltavi obraz, kakor izklesan iz pokvarjenega umazanega parmezanca, je kazal same ohable poteze. Na prsih je prenašal več debelih prstanov od pristne medij.

"Tvoja nič ne velja, kremeža, laška!" je ugovarjal Tratar. "Lej, ti si kaj neumen! Kaj tistih par dni! To me nič ne skrbi. Pa saj tudi ti ne boš imel nobenega priboljška!"

"Ma ne govori, no, kmet?" je zablavljal Cociancich, zazeהל in vzdignil kazalec.

"Kaj?" se je ujezil Tratar in se široko razkoračil pred kodrolascem. "Kmet? Ali je to kaj tako slabega? Veš kaj, če ne bi bil ti taka mila Jera kilava, bi te ubral za tvoj goltanec, za tisti suhi, in bi ti s pestjo kaj zapisal za ušesa! In pol vije bi mi Bog odpustil pa še kakšen grehek povrhu! Baba babasta, nisi vreden, da nosiš hlače! Jaz sem pa fant od fare in najboljši trobec, kar jih je le kdaj poslušal naš sedemnajsti in jih še bo!"

"Ma molči, canaglia!" Kaj si ga boš govoril s takega gospoda, kakor sem ga ješt!" se je ujedal Coriancich in se hvastave potrkal na prsih.

"O lakota uboga, ali ne boš hitro nehal delati greh in dražiti poštenega Slovenca? Treba te bo izkadi po tvojih debelih lažeh, hu! Tak gospodje, kakršni si ti, taki hodijo pri nas z malhami od hiše do hiše, makako!"

Vojaki so se zagrohotali. Cociancich pa je molel sedem prstov kvišku in hrestal: "V Trstu ješt ga imam išo, ga imam šedem konje, eccolo... Ješt sem ga fiakar, ma ti si ga lapeč!"

"Deti vendar, sedem konj!" se mu je rogal Tratar in zaploskal z rokami. "Viž na! Za tistih tvojih sedem kljus tržaških ti ne dam nobenih sedem gorenjskih koza! Ti mi že ne potlačiš besede!"

"Ješt si ga jem vřak dan mešo, piške, golobe! E?"

"Mhm, polento in vřaci kakšnega vrabca," se je norčeval trobec. "Saj snedeni Lah vse polovi in pohrusta, kar je le količ kaj ptiču podobnega, vse, še celo uboge lastovke! Tako so mi pravili moj oča, ki so bili več let na Laškem."

Zopet so se smejali fantje Cociancichu. On pa je naredil figo in živahno pomigal s palcem med kazalcem in srednjakom, rekoč: "Pridi ga v Trst, no? Ga boš itro videl udiča prekleto!"

"Kaj še! V Trst me pa ne bo! Kaj bi hodil tja po polento, ko imam na Kranjskem toliko klobas! Zgaga te peči vse žive dni samega tamkaj! Meni se bo pa dobro godilo doma na planinicah! Živio!"

Suhi Italijan je zamrmral debelo kletev in odšel. Tratar pa je jel židane volje opanašati raznotere živali: rezgetal je kakor žebec, mukal po kravje, krulil po pujsje, meketal, lajal, mijavkal, regljal. Naposled je zakrilil z rokami kakor kokot s perutnicami in zapel: "Kikiriki!" tako varavo-priradno, kakor rojen petelin. Za skednjem mu je takoj odgovoril premočeni domači petelin.

Tovariši so na glas odobravalji njegovo predstavo, Tratar pa je naglo zlezal nazaj na svišli, ker je pogrešal svoj žepni robec. Našel ga je takoj poleg svojega ležišča na senu. Tedajci je zagledal ob zidu velikanskega pajka, ki se je nihal na tanki niti. Prijazno je pozdravil živalco in se ji lepo zahvalil, češ, da mu je prinesla srečo. Nato je malce pogledal skozi opraseno omreženo okence in zazrl zdolaj na sosedenem vrstu prijatelja Cociancichu.

Patrioto se je oprezno oziral navokoli in se plazil proti mlademu petelinu, ki je bil menda šele komaj začel uživati medene tedne srečne kurje ljubezni. Cociancich se mu je blizal prav po-

časih in mu ponujal drobtin. Zdajci pa ga je ugrabi in mu zavil vrat. Zopet je previdno pogledal naokrog, potem pa naglo pobasal petelinčka v telečjak.

"Le čakaj, gospod Lah!" se je muzal Tratar na tihem. "Zdaj vsaj vemo, kako si boljša menažo! Kradeš kuretino, kradeš, primaruha, potem se pa bahaš z gosposkimi pojedinami! Le to bi rad vedel, kje in kako si ga danes daš peči ali celo ocvreti! Saj osolim ti ga že jaz, osolim in zasolim, pa še prav pošteno!"

Izza ogla se je pojavil narednik Apis, stotnije modri oče. Vojaki so si optrtali telečnjake, sklepali sklepance na usnjatih prepasnikih, stopili v red in odkorakali s hribovja doli, da se združijo s stotnijo, z bataljonom in polkom. To je trajalo precej dolgo, ker so bili razdelki poraztreseni daleč naokrog po gričih in holmih.

Potem so sedemnajstovci krenili dalje, izdani so se je; jutranja megla se je gostila in se prelivala v sivobelkasto jezero. Čez poldrugo uro so se ustavili kraj gozda, koder se je pot blizala veliki cesti. Ondukaj so morali čakati, da so prišli mimo drugi oddelki mnogobrojne vojske.

Dolgo so poslušali enakomerne korake pešcev. Stotnija se je vrstila za stotnijo, polk za polkom. Kakor valovi modre reke so se dvigale in nižale vojaške kape. Zdajpazdaj so korakajoče vrste postale in se stisnile v stran in mimo so pridirjali ošabni dragonci, ulanci v gostem oblaku prahu. Pridrdrala je artilerija, vojna kraljica in tla so se stresala pod težkimi vozovi in topovi. Za njimi so se prikazali urni sivi strelci.

Naposled je bila pot zopet prosta. Čakajoči pešaki so se vzdignili in korakali za dolgo pisano kačo po prašni cesti. Po travnikih in poljih se je kuhala še vedno gosta megla. V njo je izginjalo na desno in levo krdelo za krdelom. Oddaleč so slišali zamolklo grmenje topov in lagan prasket pušek. Umečnili so se z nasajenimi bodali v smrekov gozd in tiho zasedli najboljše zaseke za grmovjem vzdolž roba. Nekateri so klečali za debelimi debli, drugi so ležali v jamah in za skalami.

Gospod Mora, stotnije hrabri poglavar, je pozorno gledal in le še gledal skozi daljnogled. Resno se je držal mož in temno: vsekar je pričakoval nevarno mesarsko klanje.

"Pa so res čudni ti manevri!" je razglabljal Tratar. "Čisto nič ne vem, odkod smo prišli in kam silimo. Sovražniki streljajo na nas — da se jim le ljubi! — mi se jim pa skrivamo in čakamo, da bi jim mogli do živega. Sovražnik bi rad nas, mi pa sovražnika! To je vsa učenost, vsa modrost! Ali je zato res treba toliko generalov? Oh, če bi jim zdajle trikrat odtrotil, kako grde bi bil potem zaprt!"

Stotnik Mora je lazil od roja do roja in popravljal zdaj to, zdaj to, dasi je bila stotnija razpostavljena in skrita popolnoma dobro.

"Da mi ne bo nihče klečal na levi strani drevesa, kakor večeraj tisti tepec, tisti Cociancich! Pazite, Cociancich, sicer ne pojdeš danes na dopust! To vam rečem! Korporal, glejte, da mi Cociancich ne zaspi, če ne vaju dam zapreti obadva!"

Nepremično so ležali pešaki v rosnih travah in pod mokrim grmovjem, ki je iz njega še puhtel topli duh noči. Vse je mirovalo po gošči kakor v tajinstvenem hladopolnem svetišču. Vzduh je prepajala trpka, grenka vonjava smrečja in igličevja in gozdni zeli in bili. Megla se je poslavljala, tajala, ginila. Tam v daljavi so rumenela polja, še ne poteptana, stali gozdiči kakor temnozeleni zidovi; blesteli so jim vrhovi in rdeli v svitu mladega solca in nekaj svečanega je trepetalo nad njimi. Še je prevladoval jutranji vonj in hlad, toda že so čutili vojaki blizino vročega dneva.

Tratar, stotnije vzorni trobentač, se je lagodno iztegoval v visoki, gosti praproti in mislil misli izvirne:

(Dalje prihodnjic)

(Povest "Prijatelj perutnine" je ponatisnjena iz knjige "Jari junaki" katero je spisal slovenski pisatelj-humorist Rado Murnik, ki se zdaj boheh in postarim nahaja v hiralnici v Ljubljani. Slovenska Narodna Citalnica v Clevelandu zbira zanj pomožni fond. Tozadevne prispevke sprejema tudi uredništvo Nove Dobe.)

ODMEVI IZ RODNIH KRAJEV

Propaganda za Jugoslavijo v Švici. Naučna sekcija socialno demokratske stranke v Zurichu, ki si je nedavno pri volitvah v mestni zastop prirabilo veliko večino, je sklenila, da letošnjo naučno ekskurzijo posveti Jugoslaviji. Uprava organizacije je naprosila znanega poznavalca in prijatelja Jugoslavije urednika Herberta Tauba, da ji sestavi program za to potovanje. Urednik Taub, ki je pred nekaj leti izdal lepo knjigo "Führer duch Jugoslawien", je nedavno v Zurichu predaval o Jugoslaviji in pri tej priliki predvajal slike in filme, ki jih je posnel na svojem letošnjem potovanju na luk-suznem brodu "Kraljica Marija". Švicarska ekskurzija v Jugoslavijo je določena za mesec september.

Te dni je iz Dubrovnika odpo-toval ameriški znanstvenik William Cadwell, profesor na univerzi v Montrealu v Kanadi. V razgovoru z novinarji je izjavil, da se Amerikanci, Angličani in ostali turistični svet ne bodo mogli upirati lepota in čarom, ki jih nudijo jugoslovanski romantični kraji, zlasti jugoslovansko Primorje. Prepotoval je Evropo in Ameriko, a nikjer ni videl lepših krajev. Dalmatinska obala, je izjavil Cadwell, je turistična atrakcija z redkimi tekmeči na svetu. Dubrovnik pa je brez dvoma naj-zanimivejše mesto Evrope. Dubrovnik in Dubrovčani so lahko ponosni na svojo preteklost in sedanjost, ker inspirirajo za-

upanje in nado v bodočnost Jugoslavije kot dežele, ki je predestinirana, da igra važno vlogo v razvoju slovanstva in človečanstva.

Koroške vesti. Tudi koroški Slovenci so proslavili 60-letnico pisatelja Finžgarja ter 14. junija priredili v Šmihelu lep "Finžgarjev dan". Brnški fantje z Zile so prinesli koroško slovensko pesem, več rožanskih in vsa podjunska društva so poslala svoje zastopnike, prispevali so k prireditvi globaški fantje in dekleta z nastopom v igri "Divji lovec." Vsa proslava se je izvršila v zadovoljstvo gostov in prirediteljev. — Svinčeni rudnik v Pliberku je ustavil obrat — izgubilo je delo in zaslužek nad 1,000 delavcev. Pravijo, da bo del odpuščenih delavcev dobil zaposlitev pri gradnji ceste na Veliki Klek. — V Krški dolini je več oseb vedrilo pod neko smreko. Pa je v smreko udarila strela in ubila dva posestnika, tri druge pa težko poškodovala.

Pri litijskem sreskem poglavarju se je zglasila deputacija polniškega kmetijskega občinskega odbora pod vodstvom župana Pograjca, da obrazloži žalostno stanje, v kakršno je nedavno spravilo silovito neurje vse tamošnje prebivalstvo. Ne-turje je nastalo okrog 17. in je toča neusmiljeno klestila pol ure, nakar se je prenesla proti Dolam, a se je zopet vrnila in vnovič klestila cele četrte ure. Spremljal jo je silovit vihar, ki je zlasti po Mamolu in Dolgem brdu lomil stara drevesa, ki bi

jih mož komaj obsegel. V okolici Polšnika, zlasti na Dolgem brdu, Glavnici in Veliki Preski, je uničena vsa setev. Kmetijski občinski odbor je ocenil škodo na najmanj 100,000 Din, ljudstvo pa je tembolj prizadeto, ker živi v hribovitih krajih edino od pridelka lastnih naporov. Naliv je odnašal tudi zemljo in je zlasti v okolici Glavnice na mestu plodnih tal samo še kame-nje.

Deputacija je sreskega poglavarja prosila zlasti za posredovanje pri naklonitvi podpore in odpisu davkov, od banovine pa prosi jesenskih semen in umet-nih gnojil. Splošna želja je tu-di, da bi se projektirana cesta od reke preko Ljubeča in Pre-ske do Radeč začela čim prej graditi.

Kolika je škoda v krajih, ki so bili te dni v kamniškem okrožju prizadeti od toče, se ne da še s številkami točno ugotoviti. Ponekod je bilo uničenega polovice pridelka, v vaseh Dragomelj in Ihanj, pa se je že uradno ugotovilo, da je toča uničila ves pridelek. Na sadnem drevju ni ostalo niti enega sadeža, vse je stolčeno na tla. Ječ-men, ki je že pričel zoreti, je popolnoma omlaten, prav tako je uničen tudi ves posevek rži in pšenice, krompir se bo mor-da še nekoliko popravil, žito pa so že povsod poželi, da ga vsaj pokrmijo živini.

V kratkem vzhodno od Domžal je toča že večkrat uničila ves pridelek. Oblaki s pogubonošno točo se pripode s štajer-ske strani proti Domžalam in so menda za vasi, ki leže južno in severno od te smeri, neškod-ljivi. To je takozvana morav-ska struja in ga nesreča v obliki toče le malokdaj obišče v več-ji meri. Medtem, ko je v Domžalah padala debela toča, je n. pr. v Kamniški Bistrici padal samo pohliven dež.

ALEKSANDRU TOMANU V SLOVO

Sokole sivi, drug naš, prijatelj, pravde, resnice večni iskatelj: zlomljenih kril in slepih oči dal si orožje iz trudnih dlani; zadnjič vihra ti črn prapor nad glavo

tebi v slovo in tebi na slavo... Kam te po svetu je širnem zaneslo, kje sukal si čopič, lopato in veslo, kje puško in sabljo v gorenjskih rokah, tlačanom v pobudo in valptom na strah?

S Karadžordzem te videla Bosna krvava, stepe ti ruske šumela je trava, srkal kanalov londonskih si vlago, v besnem vrtincu pestil te Chicago, ob časih divjih, ob časih norih pa čuvaj naš Grad te je v svojih zaporih, ko pa zarja Svobode nad nami se vnela, spet duša miru si je zazelela...

Ti tihi, ti skromni romar brezdomni, zdaj ga imaš...

Rad. Peterlin-Petruška.

USODA VELIKIH MOŽ

Veliki možje so vedno daleč pred naziranj svojega časa in tako sejejo čestokrat seme za bodočnost, ki je več ne doži-vijo. Ta tragična usoda se nam kaže tudi v življenju mnogih znamenitih zdravnikov.

Doletela je na primer "nore-ga anatom" Besala, ki je zre-volucioniral dotedanje nazira-nje o ustroju človeškega okost-ja in živčevja ter dokazal, da se nauki starogrškega zdravnika Galena o človeškem okostju sploh ne nanašajo na človeka, temveč na opice. Množica je pa videla v genialnem anatomu samo groznega fanatika, ki se-čira trupla obsečevne in umor-jencev. Inkvizicija ga je ob-dolžila, da greši s svojim počet-

jem zoper božje postave. Umrl je reven in zapuščen v tujini.

Turi Paracelsus, ki ga danes smatramo za enega največjih odkriteljev skrivnosti narave, je veljal v življenju za norca. Še pred nedavnim je bilo nje-govo ime "Bombastus" v rabi za označbo širokoustne in naki-čene umetnosti.

Ko je angleški zdravnik Wil-liam Harvey odkril krvni ob-toek, je morala njegova knjiga o tem iziti v Nemčiji, kajti v Londonu je ni hotel nihče tiska-ti. Vse se je smejalo njegove-mu odkritju in ga smatralo za blodno zmoto.

Mesmer, ustvaritelj magnet-skega zdravljenja, je bil vse svoje življenje zasmehovan. Pregnali so ga z Dunaja. Šele po njegovi smrti je svet spoznal pomen njegovega prestopka.

Edvard Jenner, izumitelj cep-ljenja zoper koze, je prejel svo-jo razpravo o tem od London-ske znanstvene družbe nazaj s pripombo, naj si ne kvari do-brega imena s takšnimi beda-stočami.

Pravi mučenik odkritij je bil graški zdravnik Leopold Auen-brugger, ki so mu nadel za smehujoči naziv "bobnar." On je učil, da je mogoče spoznati različne spremembe notranjih organov in bolezni po zvoku trkanja s prsti na določenih me-stih telesa. Šele 60 let pozne-je sta uvedla Corvisart in Lean-riec njegovo metodo v medicino, kjer je še danes eden najvaž-nejših diagnostičnih pripomoč-kov.

Samuel Hahnemann, ustvari-telj homeopatije, je moral četr-t stoletja romati iz kraja v kraj, ker so ga preganjali kot sleparja in zločinca. Šele v zad-njih letih svojega življenja je doživel zmago svojih idej.

Tragika nepriznanega genija je popolnoma uničila Ignacija Semmelweisa, ki je odkril vzro-ke porodniške mrzlice in način, kako se je porodnica ubrani. Zaman se je bojeval za svoje ideje infekcije in antiseptse, za-smehovali so ga tako, da je na keneu res kazal znake blazno-sti. Danes pa velja za "rešite-lja mater."

("Jutro.")

ODDIH ZA DOLŽNIKE

Predsednik Hoover je dne 6. julija sporočil časnikarjem in državljanom v splošnem, da so njegov predlog za enoletni "praznik v plačevanju" sprejele

SLOVENSKA HRANILNICA

Ustanovljena leta 1916

plačuje po 1. jul.

po

4½%

na vaše vloge

Sprejema denar po pošti Pridite ali pošljite na

International Savings and Loan Co.

6235 St. Clair Ave.

ali

819 East 185th St.

CLEVELAND, O.

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

5400 Butler Street

Pittsburgh, Pa.

Izdajuje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, sporo-ke v druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

NEGLEDE KJE ŽIVITE

v Kanadi ali Združenih Državah

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se poslužujete naše službe za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4% že s prvim dnem vsakega meseca.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecv oboj polnih zneskih, kakor so izkazani na izdajnih potrdilih. Naslovljenici prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nobenih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom slovenscev in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljcem dokaz pravilnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi sodniji v stari domovini.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone BArlay 7-0380 ali 0381

TISKOVINE
od najmanjše do največje za **DRUŠTVA** in posameznike
izdajuje lično moderna slo-venska unijska tiskarna.

Ameriška Domovina
6117 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, OHIO

GLAS NARODA

NAJSTAREJŠI NEODVISNI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERIKI

je najbolj razširjen sloven- list v Ameriki; donosa vsakod- nje svetovne novosti, najbolj izvirna poročila iz stare do- vine; mnogo šale in prevo- romanov najboljših pisateljev.

Poslajte \$1.00

in prileti ga bomo pošiljali.

Vsa pisma naslovite na:

GLAS NARODA

216 W. 18th St., New York, N. Y.